

Eiropas Savienības

C 323

Oficiālais Vēstnesis

Izdevums
latviešu valodā

Informācija un paziņojumi

49. sējums
2006. gada 30. decembrisPaziņojums Nr.

Saturs

Lappuse

I *Informācija***Komisija**

2006/C 323/01

Kopienas nostādnes par valsts atbalstu pētniecībai, attīstībai un inovācijai 1

LV

I

(Informācija)

KOMISIJA

KOPIENAS NOSTĀDNES PAR VALSTS ATBALSTU PĒTNIECĪBAI, ATTĪSTĪBAI UN INOVĀCIJAI

(2006/C 323/01)

Lappuse

1.	IEVADS	4
1.1.	Valsts atbalsta pētniecībai, attīstībai un inovācijai mērķi	4
1.2.	Valsts atbalsta politika un P&A&I	4
1.3.	Līdzsvara tests un tā piemērošana pētniecībai, attīstībai un inovācijai	5
1.3.1.	Valsts atbalsta rīcības plāns – mazāks un mērķtiecīgāks valsts atbalsts, līdzsvara tests atbalsta novērtēšanai	5
1.3.2.	Kopējas ieinteresētības mērķis, uz ko vērsta šīs nostādnes	5
1.3.3.	Piemērots instruments	6
1.3.4.	Atbalsta stimulējošā ietekme un tā nepieciešamība	6
1.3.5.	Atbalsta proporcionalitāte	6
1.3.6.	Ir jāierobežo P&A&I atbalsta negatīvā ietekme, tā lai kopējā bilance būtu pozitīva	6
1.4.	Līdzsvara testa īstenošana: juridiskie pieņēmumi un nepieciešamība veikt specifiskāku novērtējumu	7
1.5.	Motivācija īpašiem pasākumiem, uz kuriem attiecas šīs nostādnes	8
2.	DARBĪBAS JOMA UN DEFINĪCIJAS	8
2.1.	Nostādņu darbības joma	8
2.2.	Definīcijas	9
3.	VALSTS ATBALSTS EK LĪGUMA 87. PANTA 1. PUNKTA NOZĪMĒ	10
3.1.	Pētniecības organizācijas un inovācijas starpnieki kā valsts atbalsta EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē saņēmēji	10
3.1.1.	Darbību, kas nav saimnieciska darbība, finansēšana no valsts līdzekļiem	11
3.1.2.	Saimniecisku darbību finansēšana no valsts līdzekļiem	11
3.2.	Netiešais valsts atbalsts EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē uzņēmumiem, ko sniedz ar publiski finansētu pētniecības organizāciju starpniecību	11
3.2.1.	Pētījumi uzņēmumu uzdevumā (līgumpētījumi vai pētījumu pakalpojumi)	12
3.2.2.	Sadarbība starp uzņēmumiem un pētniecības organizācijām	12

	Lappuse
4. ATBALSTA SADERĪBA ATBILSTOŠI EK LĪGUMA 87. PANTA 3. PUNKTA B) APAKŠPUNKTAM	12
5. ATBALSTA SADERĪBA ATBILSTOŠI EK LĪGUMA 87. PANTA 3. PUNKTA C) APAKŠPUNKTAM	13
5.1. Atbalsts P&A projektiem	13
5.1.1. Pētniecības kategorijas	13
5.1.2. Pamata atbalsta intensitāte	13
5.1.3. Papildu atbalsts	13
5.1.4. Attaisnotās izmaksas	14
5.1.5. Atmaksājamais avanss	15
5.1.6. Fiskālie pasākumi	15
5.1.7. Atruna attiecībā uz piesaņošanas	15
5.2. Atbalsts tehniskās īstenošanas iespēju izpētei	16
5.3. Atbalsts MVU rūpnieciskā īpašuma tiesību izmaksām	16
5.4. Atbalsts jauniem inovatīviem uzņēmumiem	16
5.5. Atbalsts procesa un organizatoriskajai inovācijai pakalpojumos	16
5.6. Atbalsts inovācijas konsultāciju pakalpojumiem un inovācijas atbalsta pakalpojumiem	17
5.7. Atbalsts augsti kvalificēta personāla nodarbināšanai uz laiku	17
5.8. Atbalsts inovācijas kopām	18
6. ATBALSTA STIMULĒJOŠĀ IETEKME UN TĀ NEPIECIEŠAMĪBA	19
7. TĀDA ATBALSTA SADERĪBA, KAM VEIC SĪKU NOVĒRTĒJUMU	19
7.1. Pasākumi, kuriem veic sīku novērtējumu	19
7.2. Detalizētā novērtējuma metodika – P&A&I kritēriji noteiktu individuālu gadījumu ekonomiskajam novērtējumam	20
7.3. Atbalsta pozitīvā ietekme	20
7.3.1. Tirgus nepilnību pastāvēšana	20
7.3.2. Piemērots instruments	21
7.3.3. Atbalsta stimulējošā ietekme un tā nepieciešamība	21
7.3.4. Atbalsta proporcionalitāte	22
7.4. Analīze attiecībā uz konkurenci un tirdzniecības izkropojumiem	22
7.4.1. Dinamisku stimulu izkropojšana	22
7.4.2. Ietekmes izveidošana tirgū	23
7.4.3. Neefektīvu tirgus struktūru saglabāšana	23
7.5. Līdzsvarošana un lēmums	23

	Lappuse
8. KUMULĀCIJA	23
9. ĪPAŠI NOTEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ LAUKSAIMNIECĪBU UN ZIVSAIMNIECĪBU	24
10. NOBEIGUMA NOTEIKUMI	24
10.1. Ziņošana un uzraudzība	24
10.1.1. Gada ziņojumi	24
10.1.2. Piekļuve shēmu pilnam tekstam	25
10.1.3. Informācijas lapas	25
10.2. Atbilstīgi pasākumi	25
10.3. Stāšanās spēkā, spēkā esamība un pārskatīšana	25

1. IEVADS

1.2. Valsts atbalsta politika un P&A&I

1.1. Valsts atbalsta pētniecībai, attīstībai un inovācijai mērķi

Pētniecības, attīstības un inovācijas (turpmāk – P&A&I) veicināšana ir svarīgs kopēju interešu mērķis. EK Līguma 163. pantā ir noteikts, ka “Kopienas mērķis ir stiprināt Kopienas rūpniecības zinātnisko un tehnoloģisko pamatu un veicināt konkurētspēju starptautiskā līmenī, atbalstot visas pētniecības darbības, kas atzītas par vajadzīgām...”. EK Līguma 164. līdz 173. pantā ir noteiktas darbības, kas jāveic šajā ziņā, un daudzgadu pamatprogrammas apjoms un īstenošana.

Eiropadome, tiekoties 2002. gada martā Barselonā, izvirzīja skaidru mērķi attiecībā uz turpmāko pētniecībai veltīto izdevumu palielināšanu. Tajā vienojās, ka Kopienā ir jāpalielina kopējie izdevumi, ko velta pētniecībai un attīstībai (turpmāk – P&A) un inovācijai, lai līdz 2010. gadam tie sasniegtu 3 % no iekšzemes kopprodukta. Tā arī sīkāk noteica, ka divām trešdaļām šo jauno ieguldījumu ir jānāk no privātā sektora. Lai sasniegtu šo mērķi, ieguldījumiem pētniecībā ir jāpieaug vidēji par 8 % katru gadu, no tiem 6 % būtu pieauguma procenti attiecībā uz valsts izdevumiem ⁽¹⁾ un 9 % būtu gada pieauguma procenti attiecībā uz privātajiem ieguldījumiem ⁽²⁾.

Mērķis ir ar valsts atbalstu palielināt ekonomisko efektivitāti ⁽³⁾ un tādējādi dot ieguldījumu noturīgā izaugsmē un darbavietu izveidē. Tādējādi valsts atbalsts P&A&I ir saderīgs, ja ir sagaidāms, ka atbalsta rezultātā veidosies papildu P&A&I, un ja konkurences izkropļojumi nav pretrunā kopējām interesēm, ko Komisija šajās nostādnēs uzskata par līdzvērtīgu ekonomiskajai efektivitātei. Šo nostādņu uzdevums ir nodrošināt šā mērķa sasniegšanu un jo īpaši veicināt to, lai dalībvalstīm būtu vieglāk vērst atbalstu uz attiecīgajām tirgus nepilnībām ⁽⁴⁾.

EK Līguma 87. panta 1. punktā ir noteikts princips, ka valsts atbalsts ir aizliegts. Tomēr atsevišķos gadījumos šāds atbalsts var būt saderīgs ar kopējo tirgu, balstoties uz 87. panta 2. un 3. punktu. Atbalsts P&A&I galvenokārt tiek pamatots ar 87. panta 3. punkta b) apakšpunktu un 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu. Šajās nostādnēs Komisija nosaka noteikumus, ko tā piemēros, novērtējot atbalstu, par kuru tai paziņots, tādējādi īstenojot savas lemlēšanas pilnvaras, palielinot juridisko noteiktību un savu lēmumu pieņemšanas pārskatāmību.

⁽¹⁾ Jāpatur prātā, ka tikai daļa no publiskajiem izdevumiem P&A uzskatāmi par valsts atbalstu.

⁽²⁾ Skat. “Ieguldījumi pētniecībā: Eiropas rīcības plāns”, Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai, KOM(2003) 226, galīgā redakcija, 7. lpp.

⁽³⁾ Ekonomikā termins “efektivitāte” (vai “ekonomiskā efektivitāte”) attiecas uz to, kādā mērā tiek paaugstināta kopējā labklājība kādā noteiktā tirgū vai visā ekonomikā. Papildu P&A&I paaugstina ekonomisko efektivitāti, virzot tirgus pieprasījumu uz jauniem, uzlabotiem izstrādājumiem, procesiem vai pakalpojumiem, kas ir līdzvērtīgi šādu preču kvalitātei atbilstīgi koriģētās cenas pazemināšanai.

⁽⁴⁾ “Tirgus nepilnības” vērojamas tad, kad tirgus pats nespēj nonākt pie ekonomiski efektīva rezultāta. Tās ir apstākļos, kad intervencei no valsts puses, ieskaitot valsts atbalstu, piemīt potenciāls, lai uzlabotu tirgus rezultātus attiecībā uz cenām, produkciju un resursu izmantošanu.

Lisabonas stratēģijas kontekstā tiek uzskatīts, ka P&A&I līmenis nav optimāls ekonomikai Kopienā, norādot, ka P&A&I līmeņa paaugstināšana panāktu lielāku izaugsmi Kopienā. Komisija uzskata, ka spēkā esošie Kopienas noteikumi par valsts atbalstu P&A ir jāatjaunina un jāuzlabo, lai izpildītu šo uzdevumu.

Pirmkārt, Komisija šajās nostādnēs paplašina P&A atbalsta esošās iespējas, pievienojot jaunas darbības, kas atbalsta inovāciju. Inovācija ir saistīta ar procesu, kas apvieno zināšanas un tehnoloģiju ar tirgus iespēju izmantošanu, lai radītu jaunus vai uzlabotus produktus, pakalpojumus un uzņēmējdarbības procesus salīdzinājumā ar tiem, kas jau ir pieejami kopējā tirgū, un ir saistīts ar noteiktu riska pakāpi. Tomēr noteikumus par valsts atbalstu Komisija uzskata, ka atbalsts inovācijai ir jāatļauj nevis uz abstraktas inovācijas definīcijas pamata, bet gan tikai tādā mērā, ciktāl tas attiecas uz precīzu darbību, kas būtu skaidri vērstas uz tirgus nepilnībām, kuras kavē inovāciju un kurām valsts atbalsts varētu līdzsvarot jebkādu iespējamo konkurences un tirdzniecības izkropļojumu.

Otrkārt, Komisija tiecas atbalstīt P&A&I valsts atbalsta labāku pārvaldību. Tā paredz paplašināt jomu P&A grupālajam atbrīvojumam, kurš šobrīd aprobežojas ar atbalstu maziem un vidējiem uzņēmumiem (turpmāk – MVU) ⁽⁵⁾. Vispārīga grupālā atbrīvojuma regula (turpmāk – GAR) aptvers mazāk problemātiskos atbalsta pasākumus P&A&I jomā. Šīs nostādnes turpinās piemērot visiem pasākumiem, par kuriem paziņots Komisijai, gan tad, ja pasākumu neaptver GAR, gan tādēļ, ka GAR pastāv pienākums paziņot par atbalstu individuāli, vai tādēļ, ka dalībvalsts nolemj paziņot par pasākumu, kam principā varētu būt piešķirts atbrīvojums saskaņā ar GAR, kā arī tādēļ, lai novērtētu visus pasākumus, par kuriem nav paziņots.

Treškārt, lai Komisija panāktu lielāku precizitāti, veicot rūpīgas pārbaudes, šīs nostādnes paredz attiecībā uz to pasākumu novērtēšanu, kas ietilpst to jomā, ne tikai noteikta atbalsta pasākuma atbilstības noteikumus (skatīt 5. nodaļu), bet arī – ņemot vērā paaugstinātu risku, ka noteikti atbalsta pasākumi varētu izkropļot konkurenci un tirgu – papildu elementus, kas attiecas uz atbalsta stimulējošās iedarbības un nepieciešamības analīzi (skatīt 6. nodaļu), un papildu metodiku, ko piemērot sīka novērtējuma gadījumā (skatīt 7. nodaļu).

⁽⁵⁾ Valsts atbalsta rīcības plāns. Mazāks un mērķtiecīgāks valsts atbalsts: valsts atbalsta reformas plāns 2005.-2009. gadam. COM(2005) 107, galīgā redakcija – SEC(2005) 795; pieņemts 2005. gada 7. jūnijā.

Šajā kontekstā Komisija uzsver, ka tirgiem, kuros valda konkurence, principā pašiem par sevi ir jāsniedz visefektīvākais rezultāts attiecībā uz P&A&I. Tomēr P&A&I jomā tā var būt ne vienmēr, un tad valdības iejaukšanās var uzlabot rezultātu. Uzņēmumi tikai tiktāl ieguldīs vairāk pētniecībā, lai tie no rezultātiem varētu gūt konkrētas tirdznieciskas priekšrocības un lai tie apzinātos iespējas to darīt. Zemai P&A&I pakāpei ir daudzi iemesli, kas daļēji saistīti ar strukturālajiem šķēršļiem un daļēji – ar tirgus nepilnībām. Strukturālie šķēršļi vislabāk būtu novēršami ar strukturālu pasākumu ⁽⁶⁾ palīdzību, savukārt valsts atbalstam var būt nozīme tāda efektivitātes trūkuma līdzsvarošanā, kas izriet no tirgus nepilnībām. Bez tam empīriskā pieredze liecina par to, ka valsts atbalstu, lai tas būtu efektīvs, jāpapildina pievilcīgiem pamatnosacījumiem, piemēram, adekvātas intelektuāla īpašuma tiesību sistēmas un konkurences vide, kurā pastāv inovācijai pretimnākoši noteikumi un tādi finanšu tirgi, kas to atbalsta.

Tomēr valsts atbalsts arī kropļo konkurenci, un spēcīga konkurence vienlaikus ir arī izšķirošais faktors uz tirgu vēršiem ieguldījumiem P&A&I. Tādēļ valsts atbalsta pasākumi ir jāizstrādā rūpīgi, lai mazinātu izkropļojumus. Pretējā gadījumā valsts atbalsts kļūst neproduktīvs un pazemina kopējo P&A&I un saimnieciskās izaugsmes līmeni.

Galvenās bažas attiecībā uz P&A&I atbalstu uzņēmumiem saistāmas ar izkropļojumiem konkurējošo uzņēmumu aktīvajiem ieguldīšanas plāniem un varbūtēju to mazināšanos. Kad kāds uzņēmums saņem šo atbalstu, tas parasti nostiprina tā pozīciju tirgū un samazina ienākumus no ieguldījumiem citiem uzņēmumiem. Ja samazinājums ir pietiekoši nozīmīgs, var gadīties, ka konkurenti samazina savu P&A&I darbību. Turklāt tad, ja atbalsta rezultātā saņēmēja budžetam rodas nelieli ierobežojumi, tas var arī atbalsta saņēmēja līmenī samazināt inovācijas motivāciju. Bez tam atbalsts var palīdzēt neefektīviem uzņēmumiem vai ļaut saņēmējam palielināt izslēgšanas darbības vai ietekmi tirgū.

1.3. Līdzsvara tests un tā piemērošana pētniecībai, attīstībai un inovācijai

1.3.1. Valsts atbalsta rīcības plāns – mazāks un mērķtiecīgāks valsts atbalsts, līdzsvara tests atbalsta novērtēšanai

Komisija Valsts atbalsta rīcības plānā ⁽⁷⁾ paziņoja, ka "Komisija, lai vispiemērotākajā veidā dotu ieguldījumu atjauninātajā Lisabonas stratēģijā izaugsmes un darba vietu attīstīšanai, atbilstošos gadījumos pastiprinās savu ekonomisko pieeju valsts atbalsta analīzei. Ekonomiskā pieeja ir instruments, kas ļauj mērķtiecīgāk plānot valsts atbalstu, lai sasniegtu atjaunotajā Lisabonas stratēģijā ietvertos mērķus."

⁽⁶⁾ Šeit ietilpst augstskolu izglītība, pētniecības programmas, valsts pētniecības iestādes, tādi intelektuāli īpašuma tiesību noteikumi, kas dod priekšroku inovācijai, un uzņēmumiem pievilcīgi pamatnosacījumi, kas tos mudinātu veikt P&A&I.

⁽⁷⁾ Valsts atbalsta rīcības plāns (5. zemsvītras piezīme), 21. punkts.

Novērtējot, vai atbalsta pasākums var tikt uzskatīts par saderīgu ar kopējo tirgu, Komisija liek svaru kausos atbalsta pasākuma pozitīvo ietekmi (vispārējās nozīmes mērķa sasniegšana) un tā potenciāli negatīvo blakus iedarbību (tirdzniecības un konkurences kropļošana). Valsts atbalsta rīcības plāns, kas balstīts uz esošo praksi, padarīja oficiālu šo līdzsvarošanu pasākumā, ko dēvē par "līdzsvara testu" ⁽⁸⁾. Tā darbība sastāv no trim pakāpēm, kurās lemj par valsts atbalsta pasākuma apstiprināšanu – pirmajās divās pakāpēs tiek skatītas valsts atbalsta pozitīvās iedarbības, savukārt trešajā pakāpē tiek skatītas negatīvās ietekmes un rezultātā iegūtais pozitīvo un negatīvo iedarbību samērs:

- 1) Vai atbalsta pasākums ir vērsts uz skaidri definētu kopējas ieinteresētības mērķi (piem., izaugsme, nodarbinātība, kohēzija, vide)?
- 2) Vai atbalsts ir labi plānots tam, lai sasniegtu kopējas ieinteresētības mērķi, t.i., vai ierosinātais atbalsts ir vērsts uz tirgus nepilnībām vai kādu citu mērķi?
 - i) Vai valsts atbalsts ir atbilstīgs politikas instruments?
 - ii) Vai tam piemīt stimulējoša iedarbība, t.i., vai atbalsts maina uzņēmumu darbību?
 - iii) Vai atbalsta pasākums ir samērīgs, t.i., vai tādas pašas izmaiņas darbībā būtu iespējams panākt ar mazāku atbalstu?
- 3) Vai ir ierobežoti konkurences izkropļojumi un ietekme uz tirdzniecību, tā lai kopējā bilance būtu pozitīva?

Šis līdzsvara tests ir piemērojams valsts atbalsta noteikumu izstrādāšanai, kā arī konkrēto gadījumu novērtēšanai.

Attiecībā uz grupālā atbrīvojuma regulu valsts atbalsts ir saderīgs, ja ir ievēroti paredzētie nosacījumi. Tas pats principā attiecas uz vairumu gadījumu, kas aplūkoti šajās nostādnes. Tomēr individuāliem atbalsta pasākumiem, kam lielo atbalsta summu dēļ var piemist liels izkropļojumu potenciāls, Komisija veiks kopēju novērtējumu attiecībā uz atbalsta pozitīvajām un negatīvajām iedarbībām, balstoties uz proporcionalitātes principu.

1.3.2. Kopējas ieinteresētības mērķis, uz ko vērstas šīs nostādnes

Šīs nostādnes tiek vērstas uz kopējas ieinteresētības mērķi veicināt pētniecību, attīstību un inovāciju. To mērķis ir palielināt ekonomisko efektivitāti, vēršoties pret precīzi noskaidrotām tirgus nepilnībām, kuras traucē ekonomikai Kopienā sasniegt optimālo P&A&I līmeni.

⁽⁸⁾ Skat. Valsts atbalsta rīcības plānu (5. zemsvītras piezīme), 11. un 20. punkts, kā jau sīkāk izklāstīts Paziņojumā par inovāciju, COM (2005) 436 galīgā redakcija, 2005. gada 21. septembris.

Tādu noteikumu pieņemšanā, kas nodrošina to, lai atbalsta pasākumi sasniegtu šo mērķi, vis upirms ir jānosaka, kādas tirgus nepilnības ir par šķērslī P&A&I. P&A&I notiek virknē darbību, kas atrodas "augšpus" vairākiem ražojumu tirgiem un kas izmanto P&A&I iespējas izstrādāt jaunus vai uzlabotus produktus⁽⁹⁾ un procesus šajos ražojumu tirgos, tādējādi veicinot saimniecisko izaugsmi. Tomēr, pastāvot esošajām P&A&I iespējām, tirgus nepilnības var neļaut tirgum sasniegt optimālo rezultātu un izraisīt neefektīvu rezultātu šādu iemeslu dēļ:

— **Pozitīvi ārējie faktori/zināšanu pārnese:** P&A&I bieži dod labumu sabiedrībai zināšanu pārnese veidā. Tomēr, ja to atstāj tirgus ziņā, daudziem projektiem ienesīgums var nebūt pietiekoši pievilcīgs, raugoties no privātās uzņēmējdarbības aspekta, pat ja projekti būtu sabiedrībai izdevīgi, jo uzņēmumi, kuru darbības mērķis ir peļņas gūšana, neņem vērā savu aktivitāšu ārējo iedarbību, lemjot par P&A&I apjomu, ko tie ir gatavi uzņemt. Tā rezultātā tādus projektus, kas ir kopējās interesēs, iespējams veikt tikai tad, ja iejaucas valdība.

— **Sabiedriskais labums/zināšanu pārnese:** radot vispārējas zināšanas, piemēram, veicot fundamentālus pētījumus, ir neiespējami izslēgt citus no šo zināšanu (sabiedrisko labumu) izmantošanas, toties specializētākas zināšanas, kas saistītas ar ražošanu, var aizsargāt, piemēram, ar patentiem, kas dod izgudrotājam lielāku ienesīgumu no sava izgudrojuma. Lai rastu piemērotu politiku P&A&I atbalstīšanai, ir svarīgi atšķirt vispārēju zināšanu radīšanu no tādām zināšanām, kuras iespējams aizsargāt. Uzņēmumiem ir tendence izmantot "bez maksas" vispārējas zināšanas, ko radījuši citi, un tādēļ uzņēmumiem nav vēlēšanās pašiem radīt zināšanas. Tirgus faktiski var būt ne tikai neefektīvs, bet tas var pilnībā izpalikt. Ja tiktu radīts vairāk vispārēju zināšanu, visa sabiedrība varētu gūt labumu no zināšanu pārnese visā tautsaimniecībā. Šajā nolūkā var būt nepieciešams, lai valdības atbalstītu zināšanu izveidošanu, ko veic uzņēmumi. Fundamentālo pētījumu gadījumā tām var nākties pilnībā maksāt par uzņēmumu centieniem veikt fundamentālos pētījumus.

— **Nepilnīga vai nevienlīdzīga informācija:** P&A&I raksturo augsta riska pakāpe un liela nenoteiktība. Sakarā ar nepilnīgo un/vai nevienlīdzīgo informāciju privātie ieguldītāji var nelabprāt finansēt vērtīgus projektus; augsti kvalificēts personāls var nezināt par darba iespējām inovatīvos uzņēmumos. Tā rezultātā cilvēkresursu un finanšu resursu sadale šajos tirgos var būt neadekvāta un var netikt izpildīti projekti, kas ir vērtīgi tautsaimniecībai.

— **Koordinēšana un sistēmas nepilnības:** var būt pasliktināta uzņēmumu spēja veikt savstarpēju koordinēšanu vai vismaz mijiedarbību un tādējādi veikt P&A&I. Problēmas var rasties dažādu iemeslu dēļ, ieskaitot sarežģījumus P&A&I koordinēšanā un atbilstošu partneru atrašanā.

1.3.3. *Piemērots instruments*

Svarīgi atcerēties, ka P&A&I līmeņa celšanai tautsaimniecībā var būt arī citi instrumenti, kas atrodas labākās pozīcijās, piemēram, regulēšana, universitātēm sniegtā finansējuma palielināšana, vispārēji nodokļu pasākumi par labu P&A&I⁽¹⁰⁾. Politikas instrumenta piemērotība noteiktā situācijā parasti ir saistāma ar problēmas galvenajiem iemesliem. Tirgus šķēršļu samazināšana var būt piemērotāka par valsts atbalstu, ja ir jānovērš jaunienācēja grūtības attiecībā uz P&A&I rezultātiem. Palielināts ieguldījums augstskolās var būt piemērotāks par valsts atbalsta piešķiršanu P&A&I projektiem, ja runa ir par kvalificēta P&A&I personāla trūkumu. Tādēļ dalībvalstīm ir jāizvēlas valsts atbalsts tad, ja tas ir piemērots instrumentu attiecībā uz to problēmu, kuru tās cenšas atrisināt. Tas nozīmē, ka ir nepieciešams precīzi noteikt tirgus nepilnību, kurai tās paredz attiecīgo atbalsta pasākumu.

1.3.4. *Atbalsta stimulējošā ietekme un tā nepieciešamība*

Valsts atbalsta P&A&I rezultātā ir jāmainās atbalsta saņēmēja darbībai, lai tas paaugstinātu savu P&A&I darbības līmeni un lai darbotos P&A&I projekti vai aktivitātes, kas citādi netiktu veiktas vai kas tiktu veiktas daudz ierobežotākā apmērā. Komisija uzskata, ka atbalsta rezultātā jāpieaug P&A&I darbības apjomam, jomai, iztērētajai summai vai darbības ātrumam. Stimulējošo ietekmi nosaka hipotētiskā analizē, salīdzinot paredzētās darbības līmeņus ar atbalstu un bez tā. Dalībvalstīm ir skaidri jāparāda, kā tās gatavojas nodrošināt stimulējošā efekta klātbūtni.

1.3.5. *Atbalsta proporcionalitāte*

Atbalsts tikai tad ir uzskatāms par samērīgu, ja tādu pašu rezultātu nevarēja sasniegt ar atbalsta pasākumu, kas rada mazākus izkropļojumus. Jo īpaši atbalsta summai un intensitātei jābūt ierobežotai līdz minimumam, kas nepieciešams, lai varētu notikt atbalstītā P&A&I darbība.

1.3.6. *Ir jāierobežo P&A&I atbalsta negatīvā ietekme tā, lai kopējā bilance būtu pozitīva*

Iespējamus/konkurences izkropļojumus, kas izriet no valsts atbalsta P&A&I, var iedalīt šādi:

— uzņēmumu aktīvo plānu izjaukšana un izspiešana no jomas;

— neefektīvas ražošanas atbalstīšana;

⁽¹⁰⁾ Skat. Paziņojumu par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu pasākumiem, kas attiecas uz tiesajiem nodokļiem uzņēmējdarbībai, OV C 384, 10.12.1998., 3. lpp.

⁽⁹⁾ Šeit ietilpst arī pakalpojumi.

- izslēgšanas darbības un ietekmes palielināšana tirgū;
- iedarbība uz saimnieciskās darbības izvietojumu visās dalībvalstīs;
- ietekme uz tirdzniecības plūsmām iekšējā tirgū.

Negatīvā ietekme parasti ir lielāka sakarā ar lielākām summām un atbalstu, ko piešķir tādām darbībām, kas ir saistītas ar produkta vai pakalpojuma tirdzniecību. Tādēļ atbalsta intensitātei kopumā būtu jābūt zemākai attiecībā uz darbībām, kas saistītas ar izstrādi un inovāciju, salīdzinājumā ar darbībām, kas saistītas ar pētniecību. Bez tam attaisnoto izmaksu definīcijā ir svarīgi nodrošināt, lai izmaksas, ko var uzskatīt par uzņēmuma parasto darbību segšanu, nedotu tiesības uz atbalstu. Arī saņēmēja un attiecīgo tirgu pazīmes ietekmē izkropļojumu pakāpi. Šādus aspektus ņem vērā sīkāk tādiem gadījumiem, kam veic sīku novērtējumu.

1.4. Līdzsvara testa īstenošana: juridiskie pieņēmumi un nepieciešamība veikt specifiskāku novērtējumu

Šīs nostādnes izmanto, lai novērtētu atbalstu pētniecībai, attīstībai un inovācijai, par kuru paziņo Komisijai. Komisija veic atbilstības novērtējumu, piemērojot 1. nodaļā izklāstīto līdzsvara testu. Līdz ar to pasākumu apstiprina tikai tad, ja tas, ievērojot katru elementu līdzsvara testā, saņem kopēju pozitīvu vērtējumu. Tomēr Komisijas veiktais novērtējums var būt atšķirīgs pēc vērtēšanas veidiem, jo katrā gadījumā var atšķirties risks attiecībā uz konkurenci un tirdzniecību saistībā ar noteikta veida pasākumiem. Neskarot Padomes 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999 ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai⁽¹¹⁾ 4. līdz 7. pantu, Komisija piemēro dažādus juridiskos pieņēmumus atkarībā no paziņotā valsts atbalsta pasākuma veida.

Visu paziņoto atbalstu vispirms novērtēs saskaņā ar noteikumiem, kas izklāstīti 5. nodaļā. Tajā nodaļā Komisija identificēja vairākus pasākumus, attiecībā uz kuriem tā jau iepriekš pieņem, ka uz šiem pasākumiem virzītais valsts atbalsts pievērsīsies kādai noteiktai tirgus nepilnībai, kura rada šķēršļus P&A&I. Bez tam Komisija izstrādāja vairākus nosacījumus un parametrus ar mērķi nodrošināt, lai valsts atbalstam, kas vērstas uz šiem pasākumiem, faktiski būtu stimulējoša iedarbība, tas būtu samērīgs un tā negatīvā ietekme uz konkurenci un tirdzniecību būtu ierobežota. Tādējādi 5. nodaļā ir norādīti parametri attiecībā uz atbalstīto pasākumu, atbalsta intensitāti un nosacījumiem, ko saista ar saderīgumu. Pamātā šajās nostādnēs tikai tādi pasākumi, kas atbilst 5. nodaļā noteiktajiem kritērijiem, var tikt uzskatīti par saderīgiem saskaņā ar EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

Komisija 6. nodaļā sīkāk izklāsta, kā tā vērtēs atbalsta nepieciešamību un stimulējošo iedarbību.

Komisija 7. nodaļā sīkāk izklāsta, kādos gadījumos un kādā veidā tā veiks sīku novērtējumu.

Tas skaidrojams kā atšķirīgi novērtējuma līmeņi, kas šeit turpmāk tiek izklāstīti sīkāk. Pirmajā līmenī Komisija uzskata, ka principā pietiek ar to, ka attiecīgie pasākumi atbilst 5. nodaļā aprakstītajiem nosacījumiem, ja ir izpildīti 6. nodaļas nosacījumi pieņemumam par stimulējošo iedarbību. Visu citu pasākumu gadījumā Komisija uzskata, ka ir papildus nepieciešama rūpīga pārbaude sakarā ar augstāku risku konkurencei un tirdzniecībai, kurš izriet no darbības, atbalsta summas vai saņēmēja veida. Rūpīgā papildu pārbaude visumā nozīmē turpmāku un sīkāku faktū analīzi lietā, ievērojot noteikumus, kas 6. nodaļā izklāstīti attiecībā uz stimulējošo ietekmi ietekme un nepieciešamību un 7. nodaļā attiecībā uz tāda atbalsta novērtēšanu, kas pārsniedz šo nostādņu 7.1. iedaļā noteikto robežlielumu. Šīs rūpīgās papildu pārbaudes rezultātā Komisija var atbalstu apstiprināt, deklarēt to par nesaderīgu ar kopējo tirgu vai arī atzīt, ka tas ir saderīgs ar kopējo tirgu, uzstādot nosacījumus.

Pirmkārt, Komisija uzskata, ka noteiktu atbalsta pasākumu gadījumā parasti saderības noteikšanai pietiek ar to, ka ir izpildīti 5. un 6. nodaļā izklāstītie noteikumi, jo tiek pieņemts, ka šādam pasākumam līdzsvara testa piemērošanas rezultāts būtu pozitīvs. Pasākuma iekļaušana šajā kategorijā ir atkarīga no saņēmēja veida, atbalstītās darbības un piešķirtā atbalsta summas. Komisija uzskata, ka par saderīgiem atbilstoši 5. un 6. nodaļai tiks atzīti šādi pasākumi, ja i) tie atbilst visiem 5. nodaļā minētajiem nosacījumiem un parametriem un ja ii) atbalsts tiek piešķirts tikai pēc tam, kad valsts iestādēm ir iesniegts pieteikums:

- projekta atbalsts un īstenošanas iespēju izpēte, ja atbalsta saņēmējs ir MVU un atbalsta summa projektam (projekta atbalsts plus īstenošanas iespēju izpētes atbalsts) nesasniedz EUR 7,5 miljonus vienam MVU;
- atbalsts MVU rūpnieciskā īpašuma tiesību izmaksām;
- atbalsts jauniem inovatīviem uzņēmumiem;
- atbalsts inovācijas konsultāciju pakalpojumiem; atbalsts inovācijas atbalsta pakalpojumiem;
- atbalsts augsti kvalificēta personāla nodarbināšanai uz laiku.

Attiecībā uz augstāk uzskaitītajiem pasākumiem 6. nodaļā tiek skaidrots, ka stimulējošo iedarbību pieņem par esošu, ja tiek izpildīts ii) punktā minētais nosacījums.

Otrkārt, attiecībā uz paziņotu atbalstu, kas ir **mazāks** par šo nostādņu 7.1. iedaļā noteikto robežlielumu, rūpīgā papildu pārbaude nozīmē stimulējošās iedarbības un tās nepieciešamības uzrādīšanu, kā noteikts 6. nodaļā. Tādēļ šādus pasākumus atzīst par saderīgiem atbilstoši 5. un 6. nodaļai tikai tad, ja i) tie atbilst visiem 5. nodaļā minētajiem nosacījumiem un parametriem un ja

⁽¹¹⁾ OV L 83 27.3.1999., 1. lpp.

ii) tiek pierādīta to stimulējošā ietekme un nepieciešamība, kā prasīts 6. nodaļā.

Treškārt, attiecībā uz paziņotu atbalstu, kas ir **lielāks** par šo nostādņu 7.1. iedaļā noteikto robežlielumu, rūpīgā papildu pārbaude nozīmē sīku novērtējumu saskaņā ar 7. nodaļu. Tādēļ šādus pasākumus atzīst par saderīgiem atbilstoši 5., 6. un 7. nodaļai tikai tad, ja i) tie atbilst visiem 5. nodaļā minētajiem nosacījumiem un parametriem un ja ii) līdzsvara testa rezultāti atbilstoši 7. nodaļai dod pozitīvu kopējo vērtējumu.

1.5. Motivācija īpašiem pasākumiem, uz kuriem attiecas šis nostādnes

Piemērojot šos kritērijus P&A&I, Komisija noteica vairākus pasākumus, kuriem pie īpašiem nosacījumiem valsts atbalsts var būt savienojams ar EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

Atbalsts projektiem, kas aptver fundamentālos un rūpnieciskos pētījumus un eksperimentālās izstrādes, galvenokārt ir vērsti uz tirgus nepilnībām, kas saistītas ar pozitīviem ārējiem faktoriem (zināšanu pārnese), ieskaitot sabiedriskos labumus. Komisija uzskata par lietderīgu saglabāt atšķirīgas P&A&I darbību kategorijas neatkarīgi no tā fakta, ka darbības var notikt pēc interaktīva inovācijas modeļa, nevis pēc lineāra modeļa. Atšķirīgas atbalsta intensitātes atspoguļo atšķirīgus tirgus nepilnību lielumus un to, cik cieši attiecīgā darbība ir saistīta ar tirdzniecību. Turklāt salīdzinājumā ar iepriekšējiem valsts atbalsta noteikumiem šajā jomā dažas inovācijas darbības ir iekļautas eksperimentālajā izstrādē. Bez tam tika vienkāršota atvieglojumu sistēma. Sakarā ar to, ka ir sagaidāma lielāka ietekme uz tirgus nepilnībām un sagaidāmi lielāki pozitīvie ārējie faktori, atvieglojumi varētu būt attaisnojami MVU, MVU sadarbībai un sadarbībai ar MVU, pārrobežu sadarbībai, kā arī partnerībām starp publisko un privāto sfēru (uzņēmumu sadarbība ar valsts pētniecības organizācijām).

Atbalsts tehniskās īstenošanas iespēju izpētei, kas attiecas uz P&A&I projektiem, tiek vērsti uz tirgus nepilnību pārvarēšanu, kas saistītas ar nepilnīgu un nevienlīdzīgu informāciju. Tiek uzskatīts, ka šie pētījumi atrodas tālāk no tirgus nekā pats projekts, un tādēļ var pieņemt salīdzinoši augstu atbalsta intensitāti.

Atbalsts MVU rūpnieciskā īpašuma tiesību izmaksām tiek vērsti uz tirgus nepilnībām, kas saistītas ar pozitīviem ārējiem faktoriem (zināšanu pārnese). Tā mērķis ir palielināt MVU iespējas gūt pienācīgus ieņēmumus, tādējādi dodot tiem lielāku stimulu veikt P&A&I.

Atbalsts jauniem inovatīviem uzņēmumiem tika ieviests, lai pārvarētu tirgus nepilnības, kas saistītas ar nepilnīgu un nevienlīdzīgu informāciju un kas jo īpaši akūti kaitē šiem uzņēmumiem, apdraudot to spēju saņemt pienācīgu finansējumu inovatīviem pasākumiem.

Atbalsts procesa un organizatoriskai inovācijai pakalpojumos ir vērsti uz tādām tirgus nepilnībām, kas saistītas ar nepilnīgu informāciju un pozitīviem ārējiem faktoriem. Tas ir paredzēts, lai pārvarētu problēmu, ka inovācija pakalpojumos var neiekļauties P&A kategorijās. Inovācija pakalpojumos bieži izriet no mijiedarbības

ar pasūtītājiem un no konfrontācijas ar tirgu, nevis no esošo zinātnisko atziņu, tehnoloģisko zināšanu vai uzņēmējdarbības zināšanu pielietošanas un izmantošanas. Bez tam inovācija pakalpojumos parasti balstās uz jauniem procesiem un jauna veida organizāciju, nevis uz tehnoloģiju attīstību. Tādēļ procesa un organizatorisko inovāciju pakalpojumos pienācīgi neaptver P&A projekta atbalsts, un tam ir nepieciešams īpašs papildu atbalsta pasākums, kas tiktu vērsti uz tirgus nepilnībām, kuras to traucē.

Atbalsts konsultāciju pakalpojumiem un inovācijas atbalsta pakalpojumiem, ko nodrošina inovācijas starpnieki, ir vērsti uz tādām tirgus nepilnībām, kas saistītas ar nepietiekošu informācijas izplatīšanu, ārējiem faktoriem un koordinācijas trūkumu. Valsts atbalsts ir piemērots līdzeklis, lai izmainītu MVU stimulu pirkst šādus pakalpojumus un palielināt piedāvājumu un pieprasījumu pēc pakalpojumiem, ko nodrošina inovācijas starpnieki.

Atbalsts augsti kvalificēta personāla nodarbināšanai uz laiku ir vērsti uz tirgus nepilnībām, kas saistītas ar nepilnīgu informāciju Kopienas darba tirgū. Augsti kvalificētu personālu Kopienā drīzāk varētu pieņemt darbā lieli uzņēmumi, jo viņi uztver lielos uzņēmumus kā tādus, kas piedāvā labākus darba apstākļus un drošāku un pievilcīgāku karjeras izaugsmi. Turpretī MVU varētu gūt labumu no svarīgu zināšanu nodošanas un no inovācijas spēju pieauguma, ja tie spētu pieņemt darbā augsti kvalificētu personālu P&A&I darbību veikšanai. "Tiltu" veidošana starp lielajiem uzņēmumiem vai augstskolām un MVU arī var dot ieguldījumu, lai pievērstos tirgus nepilnību pārvarēšanas koordinēšanai un atbalstītu kopu veidošanos.

Atbalsts inovācijas kopām ir vērsti uz tādu tirgus nepilnību novēršanu, kas saistītas ar koordinācijas problēmām, kuras kavē kopu veidošanos vai ierobežo mijiedarbību un zināšanu plūsmu kopu ietvaros. Valsts atbalsts var dot divējādu ieguldījumu šīs problēmas risināšanā – pirmkārt, atbalstot ieguldījumus atvērtās un kopīgās inovācijas kopu infrastruktūrās, otrkārt, atbalstot kopu aktivizēšanu tā, lai pieaugtu sadarbība, kontaktu veidošana un zināšanu apguve.

2. DARBĪBAS JOMA UN DEFINĪCIJAS

2.1. Nostādņu darbības joma

Šīs nostādnes attiecas uz valsts atbalstu pētniecībai, attīstībai un inovācijai. Tās piemēro saskaņā ar Kopienas pārējo valsts atbalsta politiku un pārējiem noteikumiem līgumos, kas dibina Eiropas Kopienas, un tiesību aktos, kas pieņemti atbilstoši šiem līgumiem.

Saskaņā ar vispārējiem Līguma principiem valsts atbalstu nevar apstiprināt, ja atbalsta pasākums ir tiktāl diskriminējošs, ka to neattaisno tā valsts atbalsta īpašības. Attiecībā uz P&A&I jo īpaši ir jāuzsver, ka Komisija neapstiprinās tādu atbalsta pasākumu, kas izslēdz iespēju izmantot P&A&I rezultātus citās dalībvalstīs.

Valsts iestādes var uzticēt P&A veikšanu uzņēmumiem vai iegādāties no tiem tiešā veidā P&A rezultātus. Ja šādu P&A neiegādājas par tirgus cenu, tas parasti ietver sevī valsts atbalstu EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē. Ja turpretī šie līgumi tiek

piešķirti pēc tirgus nosacījumiem, par ko var liecināt norāde, ka ir veikta konkursa procedūra saskaņā ar spēkā esošajām direktīvām par valsts iepirkumu, jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīvu 2004/17/EK, ar ko koordinē iepirkuma procedūras, kuras piemēro subjekti, kas darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs⁽¹²⁾, un Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīvu 2004/18/EK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru⁽¹³⁾, Komisija parasti uzskata, ka nav iesaistīts valsts atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē.

Šīs nostādnes attiecas uz valsts atbalstu pētniecībai, attīstībai un inovācijai visās nozarēs, ko aptver EK Līgums. Tās attiecas arī uz tām nozarēm, uz kurām attiecas īpaši Kopienas noteikumi par valsts atbalstu, ja vien šie noteikumi neparedz citādi⁽¹⁴⁾.

Šīs nostādnes attiecas uz valsts atbalstu P&A&I vides jomā⁽¹⁵⁾, jo iespējams izmantot daudzējādu sinerģiju starp inovācijām attiecībā uz kvalitāti un darbību un tādām inovācijām, kam jāoptimizē energoresursu izmantošana, atkritumu apsaimniekošana un drošība.

Pēc Komisijas 2004. gada 25. februāra Regulas (EK) Nr. 364/2004, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 70/2001, iekļaujot tās darbības jomā atbalstu pētniecībai un attīstībai⁽¹⁶⁾, stāšanās spēkā atbalsts pētniecībai un attīstībai MVU ir atbrīvots no paziņošanas prasības saskaņā ar Komisijas 2001. gada 12. janvāra Regulā (EK) Nr. 70/2001 par EK Līguma 87. un 88. panta piemērošanu, sniedzot valsts atbalstu maziem un vidējiem uzņēmumiem⁽¹⁷⁾ paredzētajiem nosacījumiem. Tomēr, ja dalībvalstis to vēlas, tās drīkst paziņot par šādu atbalstu. Ja tās izlemj šādi rīkoties, tad minētā paziņotā atbalsta novērtēšanai joprojām tiks izmantotas šīs nostādnes.

Personāla izmaksas ir attaisnotās izmaksas vairākos pasākumos, ko aptver šīs nostādnes, un ir ieviests atbalsts augsti kvalificēta personāla nodarbināšanai uz laiku, tomēr uz vispārējo nodarbinātības un mācību atbalstu pētniekiem joprojām attiecas īpašie valsts atbalsta instrumenti par nodarbinātības un mācību atbalstu, šobrīd Komisijas 2001. gada 12. janvāra Regula (EK) Nr. 68/2001 par EK Līguma 87. un 88. panta piemērošanu mācību atbalstam⁽¹⁸⁾ un Komisijas 2002. gada 12. decembra Regula (EK) Nr. 2204/2002 par EK Līguma 87. un 88. panta piemērošanu attiecībā uz valsts atbalstu nodarbinātībai⁽¹⁹⁾.

⁽¹²⁾ OV L 134, 30.4.2004., 1. lpp.

⁽¹³⁾ OV L 134, 30.4.2004., 114. lpp.

⁽¹⁴⁾ Piemēram, Padomes 1970. gada 4. jūnija Regulas (EEK) Nr. 1107/70 par atbalsta piešķiršanu pārvadājumiem pa dzelzceļu, autoceļiem un iekšējiem ūdensceļiem 3. pantā ir noteikti īpaši atbilstības noteikumi attiecībā uz valsts atbalstu P&A dzelzceļa, autotransporta un iekšzemes ūdensceļu transporta jomā.

⁽¹⁵⁾ Skat. esošās Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu vides aizsardzībai, OV C 37, 3.2.2001., 3. lpp., 7. punkts. Turklāt vides pamatnostādņu pārskatīšanas kontekstā Komisija lems par iespēju iekļaut jaunus pasākumus, kas var aptvert arī ekoloģisko jaunradi.

⁽¹⁶⁾ OV L 63, 28.2.2004., 22. lpp.

⁽¹⁷⁾ OV L 10, 13.1.2001., 33. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 364/2004.

⁽¹⁸⁾ OV L 10, 13.1.2001., 20. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 363/2004 (OV L 63, 28.2.2004., 20. lpp.).

⁽¹⁹⁾ OV L 337, 13.12.2002., 3. lpp.

Atbalsts pētniecībai, attīstībai un inovācijai grūtībās nonākušiem uzņēmumiem tādā izpratnē, kā šis jēdziens lietots Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai⁽²⁰⁾, ir izslēgts no šo nostādņu darbības jomas.

2.2. Definīcijas

Šajās nostādnes piemēro šādas definīcijas:

- a) **“mazie un vidējie uzņēmumi”** – vai “MVU”, **“mazie uzņēmumi”** un **“vidējie uzņēmumi”** ir šādi uzņēmumi tādā nozīmē, kā šis jēdziens lietots Regulā (EK) Nr. 70/2001, vai jebkurā regulā, ar kuru aizstāj minēto regulu;
- b) **“lielie uzņēmumi”** ir uzņēmumi, kas neatbilst mazo un vidējo uzņēmumu definīcijai;
- c) **“atbalsta intensitāte”** ir bruto atbalsta summa, kas izteikta procentos no projekta attaisnotajām izmaksām. Visi izmantojamie lielumi ir pirms jebkādu nodokļu vai citu maksu atskaitīšanas. Ja atbalstu piešķir nevis kā dotāciju, bet citā veidā, atbalsta summa ir atbalsta dotācijas ekvivalents. Atbalstu, ko maksā vairākos daļu maksājumos, diskontē atbilstīgi tā vērtībai piešķiršanas brīdī. Procentu likme, ko izmanto diskontēšanai un lai aprēķinātu atbalsta apjomu aizdevumam ar atvieglotiem nosacījumiem, ir atsaucies likme, kas ir spēkā piešķiršanas brīdī. Atbalsta intensitāti aprēķina vienam saņēmējam;
- d) **“pētniecības organizācija”** ir tāda struktūra, piemēram, universitāte vai zinātniskais institūts, kura galvenais uzdevums neatkarīgi no tā juridiskā statusa (vai tas ir publisko vai privāto tiesību subjekts) vai finansēšanas veida ir veikt fundamentālos pētījumus, rūpnieciskos pētījumus vai eksperimentālo izstrādni, un izplatīt to rezultātus mācību, publikāciju vai tehnoloģiju nodošanas veidā; visa peļņa tiek atkārtoti investēta šajā darbībā, tās rezultātu izplatīšanā vai mācībās; uzņēmumiem, kas var ietekmēt šādu struktūru, piemēram, būdami tās akcionāri vai dalībnieki, nedrīkst būt piekļuves priekšrocību attiecībā uz šādas struktūras pētījumu kapacitāti vai tās radītajiem pētniecības rezultātiem;
- e) **“fundamentālie pētījumi”** ir eksperimentālais vai teorētiskais darbs, ko sākotnēji veic, lai iegūtu jaunas zināšanas par esošām lietām un parādībām, neparedzot nekādu praktisko pielietojumu vai izmantošanu;

⁽²⁰⁾ Šobrīd OV C 244, 1.10.2004., 2. lpp.

f) **“rūpnieciskie pētījumi”** ir plānoti pētījumi vai kritiska izpēte, kuras mērķis ir iegūt jaunas zināšanas un paņēmienus, ko izmantot jaunu produktu, procesu vai pakalpojumu izstrādāšanai vai būtiskai esošo produktu, procesu vai pakalpojumu uzlabošanai. Šeit ietilpst komplektējošo daļu radīšana kompleksām sistēmām, kas vajadzīgas rūpnieciskajiem pētījumiem, jo īpaši vispārējo tehnoloģiju apstiprināšanai, izņemot prototipus, kas ietilpst g) punktā;

g) **“eksperimentālā izstrādne”** ir esošo zinātnisko atziņu, tehnoloģisko zināšanu, uzņēmējdarbības un citu attiecīgu zināšanu un prasmju apgušana, kombinēšana, modelēšana un izmantošana jaunu, izmainītu vai uzlabotu produktu, procesu vai pakalpojumu projektēšanai. Tajā var ietilpst arī, piemēram, citas darbības, kuru mērķis ir jaunu produktu, procesu un pakalpojumu konceptuāla definēšana, plānošana un dokumentācijas izstrādāšana. Šajās darbībās var ietilpt projektu, rasējumu, plānu un citu dokumentu izstrādāšana, ja vien tie nav paredzēti komerciālām vajadzībām.

Šeit ietilpst arī komerciāli izmantojamu prototipu un eksperimentālu projektu izstrāde, ja prototipam ir jābūt gala komercproduktam un ja tā ražošana tikai demonstrēšanas un apstiprināšanas nolūkā izmaksā pārāk dārgi. Gadījumā, ja demonstrācijas vai eksperimentālos projektus vēlāk izmanto komerciāli, visi ienākumi no šādas izmantošanas ir jāatskaita no attaisnotajām izmaksām.

Produktu, procesu un pakalpojumu eksperimentālā ražošana un testēšana arī ir pamatota, ja to nevar izmantot vai pārveidot tā, lai to varētu pielietot rūpniecībā vai izmantot komerciāli.

Eksperimentālās izstrādnes neietver sevī regulārās vai ierastās izmaiņas, ko veic produktiem, ražošanas līnijām, ražošanas procesiem, esošajiem pakalpojumiem vai citām operācijām darbības gaitā, pat ja šādas izmaiņas nozīmē uzlabojumus;

h) **“atmaksājama avanss”** nozīmē tādu aizdevumu projektam, ko maksā vienā reizē vai pa vairākām daļām un kura atlīdzināšanas nosacījumi ir atkarīgi no P&A&I projekta rezultāta;

i) **“procesa inovācija”** ⁽²¹⁾ ir jaunas vai ievērojami uzlabotas ražošanas vai piegādes metodes ieviešana (ieskaitot ievērojamas tehnisko paņēmienus, iekārtu un/vai programmatūras izmaiņas). Par inovācijām neuzskata nelielas izmaiņas vai nelielus uzlabojumus, tādu ražošanas vai pakalpojumu jaudas pieaugumu, kas panākts, pievienojot ražošanas vai loģistikas sistēmas, kas ir ļoti līdzīgas tām, kas jau tiek lietotas, pārtraucot izmantot kādu procesu, veicot vienkāršu kapitāla aizstāšanu vai paplašināšanu, izmaiņas, kas rodas tikai no izmaiņām resursu cenās, muitas maksājumos, parastajām sezonālajām un citām cikliskajām izmaiņām, un jaunu vai būtiski uzlabotu produktu tirdzniecību;

j) **“organizatoriska inovācija”** ⁽²²⁾ ir jaunas organizatoriskas metodes ieviešana uzņēmējdarbības praksē, darbavietas organizācijā vai ārējās attiecībās. Par inovācijām neuzskata tādas izmaiņas uzņēmējdarbībā, darba vietu organizēšanā vai ārējās attiecībās, kas balstās uz organizatoriskajām metodēm, ko uzņēmumā jau lieto, izmaiņas pārvaldības stratēģijā, saplūšanas un pārņemšanas, kāda procesa lietošanas pārtraukšanu, vienkāršu kapitāla aizstāšanu vai paplašināšanu, izmaiņas, kas rodas tikai no izmaiņām resursu cenās, muitas maksājumos, parastās sezonālās un citas cikliskas izmaiņas, un jaunu vai būtiski uzlabotu produktu tirdzniecību;

k) **“augsti kvalificēts personāls”** ir pētnieki, inženieri, projektētāji un tirdzniecības vadītāji, kuriem ir augstākā izglītība un vismaz 5 gadu profesionālā pieredze attiecīgajā jomā. Mācības doktorantūrā var uzskatīt par attiecīgo profesionālo pieredzi;

l) **“deleģēšana”** nozīmē to, ka atbalsta saņēmējs personālu nodarbina uz laiku, pēc kura personālam ir tiesības atgriezties pie sava iepriekšējā darba devēja;

m) **“inovācijas kopas”** nozīmē neatkarīgu uzņēmumu – inovatīvu uzņēmējdarbības uzsācēju, mazo, vidējo un lielo uzņēmumu, kā arī pētniecības organizāciju – grupējumus, kas strādā kādā noteiktā nozarē un reģionā un ir veidoti tā, lai veicinātu inovatīvo darbību, stimulējot intensīvu mijiedarbību, veicot aprikojuma un zināšanu un pieredzes apmaiņu, un sniedzot efektīvu ieguldījumu tehnoloģiju pārnēsē, kontaktu veidošanā un informācijas izplatīšanā starp kopas uzņēmumiem. Vēlams, lai dalībvalsts censtos veidot stabilu līdzsvaru starp kopā esošajiem MVU un lielajiem uzņēmumiem, panākot noteiktu kritisko masu, jo īpaši specializējoties noteiktā P&A&I jomā un ņemot vērā dalībvalstī un Kopienas līmenī pastāvošās kopas.

3. VALSTS ATBALSTS EK LĪGUMA 87. PANTA 1. PUNKTA NOZĪMĒ

Parasti par valsts atbalstu uzskata jebkuru finansējumu, kas atbilst EK Līguma 87. panta 1. punkta kritērijiem. Lai sniegtu turpmākas norādes, šeit tālāk tiek izskatītas raksturīgas situācijas, kas parasti rodas pētniecības, attīstības un inovācijas darbību jomā.

3.1. Pētniecības organizācijas un inovācijas starpnieki kā valsts atbalsta EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē saņēmēji

Jautājums par to, vai pētniecības organizācijas ir valsts atbalsta saņēmējas, ir jāskata saskaņā ar vispārējiem valsts atbalsta principiem.

⁽²¹⁾ Skat. definīciju OSLO rokasgrāmatā, Pamatnostādnes inovācijas datu vākšanai un interpretācijai, 3. izdevums, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija, 2005. g., 49. lpp.

⁽²²⁾ Skat. definīciju OSLO rokasgrāmatā, 51. lpp.

Atbilstoši EK Līguma 87. panta 1. punktam un Tiesas praksei tādu P&A&I darbību finansēšana no valsts līdzekļiem, ko veic pētniecības organizācijas, ir uzskatāma par valsts atbalstu, ja ir izpildīti visi EK Līguma 87. panta 1. punkta nosacījumi. Atbilstoši tiesu praksei tas paredz, ka cita starpā pētniecības organizācijai jābūt uzņēmumam EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē. Tas nav atkarīgs no tās juridiskā statusa (vai tā ir publisko vai privāto tiesību subjekts) vai saimnieciskā veida (t.i., vai tā ir peļņu gūstoša vai bezpeļņas organizācija). Izšķiroši, lai to kvalificētu par uzņēmumu, ir tas, vai valsts pētniecības organizācija veic saimniecisko darbību, kas ir tāda darbība, kurā piedāvā preces un/vai pakalpojumus attiecīgajā tirgū⁽²³⁾. Tādējādi uz jebkuru saimniecisko darbību publisku finansējumu attiecas EK Līguma 87. panta 1. punkts, ja ir izpildīti visi pārējie nosacījumi.

3.1.1.1. *Darbību, kas nav saimnieciska darbība, finansēšana no valsts līdzekļiem*

Ja viena un tā pati struktūra veic gan saimnieciskas darbības, gan darbības, kam nav saimniecisks raksturs, tad, lai novērstu šķērssubsīdijas ekonomiskajā darbībā, to darbību finansēšana no valsts līdzekļiem, kam nav saimniecisks raksturs, neietilpst EK Līguma 87. panta 1. punkta jomā, ja abus darbību veidus un to izmaksas un finansējumu var skaidri nodalīt⁽²⁴⁾. Par pierādījumu tam, ka izmaksas ir iedalītas pareizi, var būt universitāšu un pētniecības organizāciju gada finanšu pārskati.

Tomēr Komisija uzskata, ka pētniecības iestāžu pamatdarbībai parasti nav saimniecisks raksturs, jo īpaši:

- izglītībai nolūkā panākt personāla daudzuma un kvalifikācijas pieaugumu;
- neatkarīgu P&A veikšanai, lai gūtu vairāk zināšanu un labāku sapratni, ieskaitot kopīgus P&A;
- pētījumu rezultātu izplatīšanai.

Bez tam Komisija uzskata, ka tehnoloģiju pārneses darbībām (licencēšana, uzlabojumi vai pētniecības organizācijas radīto zināšanu citi pārvaldības veidi) nepiemīt saimniecisks raksturs, ja

⁽²³⁾ Lieta 118/85, Komisija pret Itāliju [1987] ECR 2599, 7. punkts; Lieta C-35/96 Komisija pret Itāliju [1998] ECR I-3851, CNSD, 36. punkts; Lieta C-309/99, *Wouters* [2002] ECR I-1577, 46. punkts.

⁽²⁴⁾ Saimnieciskajās darbībās konkrēti ietilpst pētniecība, ko veic pēc līguma ar rūpniecības uzņēmumiem, un pētījumu infrastruktūras iznomāšana.

tās ir iekšējas darbības⁽²⁵⁾ un visus ienākumus no šīm darbībām atkārtoti iegulda pētniecības organizāciju pamatdarbībā⁽²⁶⁾.

3.1.2. *Saimniecisku darbību finansēšana no valsts līdzekļiem*

Ja pētniecības organizācijas vai citi bezpeļņas inovācijas starpnieki (piemēram, tehnoloģiju centri, inkubatori, tirdzniecības kameras) veic saimniecisku darbību, piemēram, infrastruktūru iznomāšanu, pakalpojumu sniegšanu komercuzņēmumiem vai līgumpētījumu izpildi, tas jāveic ar parastiem tirgus nosacījumiem un šo saimniecisko darbību finansēšana no valsts līdzekļiem parasti nozīmē valsts atbalstu.

Tomēr, ja pētniecības organizācija vai bezpeļņas inovācijas starpnieks var pierādīt, ka visi tie valsts līdzekļi, ko tas saņēma noteiktu pakalpojumu sniegšanai, ir nodoti gala saņēmējam un starpniekam nav piešķirtas priekšrocības, starpniekorganizācija var nebūt valsts atbalsta saņēmēja.

Uz atbalstu, ko saņem gala saņēmējs, attiecas parastie noteikumi par valsts atbalstu.

3.2. **Netiešais valsts atbalsts EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē uzņēmumiem, ko sniedz ar publiski finansētu pētniecības organizāciju starpniecību**

Šis iedaļas uzdevums ir noskaidrot, kādos apstākļos uzņēmumi saņem priekšrocības EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē gadījumos, kad pētniecības organizācija veic līgumpētījumus vai kad notiek sadarbība ar pētniecības organizāciju. Attiecībā uz citiem EK Līguma 87. panta 1. punkta elementiem ir spēkā parastie noteikumi. Jo īpaši saskaņā ar attiecīgo tiesu praksi ir jāizvērtē, vai pētniecības organizācijas darbību var attiecināt uz valsti⁽²⁷⁾.

⁽²⁵⁾ Ar iekšējo darbību Komisija saprot situāciju, kad pētniecības organizācijas zināšanu pārvaldību veic vai nu šīs organizācijas nodaļa vai meitasuzņēmums, vai to veic kopīgi ar citām pētniecības organizācijām. Līgumu slēgšana ar trešām pusēm par noteiktiem pakalpojumiem atklātā konkursā neizjauc šo darbību iekšējo raksturu.

⁽²⁶⁾ Attiecībā uz visiem pārējiem tehnoloģiju pārņemšanas veidiem, kas saņem finansējumu no valsts. Komisija, balstoties uz savām līdzšinējām zināšanām, neuzskata, ka spēj vispārīgā veidā lemt par valsts atbalsta raksturu šādu darbību finansējumā. Tā uzsver EK Līguma 88. panta 3. punktā noteikto pienākumu dalībvalstīm izvērtēt šādu pasākumu raksturu katrā no gadījumiem un gadījumā, ja tās uzskata, ka pastāv valsts atbalsts, ziņot par tiem Komisijai.

⁽²⁷⁾ Skat. Lietu C-482/99, Francija pret Komisiju, [2002] ECR I-4397 par atbildības uzlikšanu valstij.

3.2.1. *Pētījumi uzņēmumu uzdevumā (līgumpētījumi vai pētījumu pakalpojumi)*

Šis punkts attiecas uz situāciju, kurā pētniecības organizācija veic projektu uzņēmuma uzdevumā. Pētniecības organizācija kā pārstāvis sniedz pakalpojumu uzņēmumam kā pasūtītājam situācijās, kad i) pārstāvis par savu pakalpojumu saņem adekvātu atlīdzības maksu un ii) pasūtītājs nosaka šā pakalpojuma noteikumus un nosacījumus. Parasti pasūtītājam pieder projekta rezultāti un uz to attiecas neizdošanās risks. Ja pētniecības organizācija pilda šādu līgumu, parasti uzņēmumam caur valsts pētniecības organizāciju netiek nodots valsts atbalsts, ja ir izpildīts viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) pētniecības organizācija sniedz savu pakalpojumu par tirgus cenu vai,
- 2) ja nepastāv tirgus cena, pētniecības organizācija sniedz savu pakalpojumu par tādu cenu, kas atspoguļo visas tās izmaksas, ka arī saprātīgu uzcenojumu.

3.2.2. *Sadarbība starp uzņēmumiem un pētniecības organizācijām*

Sadarbības projektā vismaz divi partneri piedalās projekta izveidošanā, dod ieguldījumu tā īstenošanā un dalās projekta riskā un rezultātos.

Ja darbības projektus kopīgi veic uzņēmumi un pētniecības organizācijas, Komisija uzskata, ka rūpniecības aprindu partnerim netiek nodots netiešais valsts atbalsts caur valsts pētniecības organizāciju sakarā ar darbības labvēlīgajiem nosacījumiem, ja ir izpildīts viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) uzņēmumi, kas piedalās, sedz visas projekta izmaksas;
- 2) izpētes rezultāti, kas nerada intelektuālā īpašuma tiesības, var tikt plaši izplatīti un jebkādas intelektuālā īpašuma tiesības attiecībā uz P&A&I rezultātiem, kas izriet no pētniecības organizācijas darbības, tiek pilnībā piešķirtas ⁽²⁸⁾ pētniecības organizācijai;
- 3) pētniecības organizācija saņem no uzņēmumiem, kas piedalās, tādu kompensāciju, kas ir līdzvērtīga tirgus cenai par intelektuālā īpašuma tiesībām ⁽²⁹⁾, kas izriet no darbības, ko šī pētniecības organizācija veica projektā, un kas nodotas uzņēmumiem, kuri piedalās. No šīs kompensācijas atskaita uzņēmumu, kas piedalās, visa veida ieguldījumus valsts pētniecības organizācijas izmaksās.

⁽²⁸⁾ "Pilnīga piešķiršana" nozīmē to, ka pētniecības organizācija bauda visas ekonomiskās priekšrocības no šīm tiesībām, paturot tās pilnībā savā rīcībā, jo īpaši īpašumtiesības un licencēšanas tiesības. Šie nosacījumi var arī atbilst, ja organizācija nolemj noslēgt vēl citus līgumus, kas skar šīs tiesības, tostarp to licencēšanu sadarbības partnerim.

⁽²⁹⁾ "Kompensācija, kas ir līdzvērtīga tirgus cenai par intelektuālā īpašuma tiesībām" attiecas uz kompensāciju par visām ekonomiskajām priekšrocībām no šīm tiesībām. Ievērojot vispārējos valsts atbalsta principus un ņemot vērā raksturīgās grūtības, nosakot objektīvi tirgus cenu intelektuālā īpašuma tiesībām, Komisija uzskatīs, ka šis nosacījums ir izpildīts, ja pētniecības organizācija kā pārdevējs veiks pārrunas, lai iegūtu maksimālu labumu tajā brīdī, kad tiek noslēgts līgums.

Ja nav izpildīts neviens no minētajiem nosacījumiem, dalībvalsts var paļauties arī uz sadarbības projekta atsevišķu izvērtēšanu ⁽³⁰⁾. Valsts atbalsta var arī nebūt, ja pēc partneru līguma izvērtēšanas rodas secinājums, ka intelektuālā īpašuma tiesības attiecībā uz P&A&I rezultātiem, kā arī piekļuves tiesības rezultātiem tiek piešķirtas dažādajiem sadarbības partneriem un adekvāti atspoguļotas to attiecīgās intereses, darbu kompleksi un finansiālie un citi ieguldījumi projektā. Ja 1), 2) un 3) nosacījums nav izpildīts un sadarbības projekta atsevišķas izvērtēšanas rezultātā nav secināms, ka tas nav valsts atbalsts, Komisija visu vērtību pētniecības organizācijas ieguldījumam projektā uzskatīs par atbalstu uzņēmumiem.

4. ATBALSTA SADERĪBA ATBILSTOŠI EK LĪGUMA 87. PANTA 3. PUNKTA B) APAKŠPUNKTAM

Atbalsts P&A&I tāda projekta izpildes veicināšanai, kam ir svarīga nozīme Eiropas kopējās interesēs, var tikt uzskatīts par saderīgu ar kopējo tirgu saskaņā ar EK Līguma 87. panta 3. punkta b) apakšpunktu.

Komisija uzskatīs, ka ir piemērojams EK Līguma 87. panta 3. punkta b) apakšpunkts, ja ir izpildīti šādi kumulējoši nosacījumi:

- 1) atbalsta priekšlikums attiecas uz tādu projektu, kura īstenošanas nosacījumi ir skaidri noteikti, ieskaitot tā dalībniekus, kā arī tā mērķus. Komisija var arī uzskatīt, ka projektu grupa kopā veido vienu projektu;
- 2) projektam jābūt Eiropas kopējās interesēs: šim projektam ir jādod ieguldījums Kopienas interesēs konkrētā, skaidrā un identificējamā veidā. Labums, ko gūst no projekta mērķa, nedrīkst tikt aprobežots tikai līdz vienai dalībvalstij vai dalībvalstīm, kas to īsteno – tam jāattiecas uz visu Kopienas mērķiem, piemēram, tam varētu būt liela nozīme attiecībā uz Eiropas Pētniecības telpu vai tas varētu būt vadošais projekts Eiropas rūpniecībai. Nepietiek tikai ar to faktu vien, ka projektu veic uzņēmumi dažādās valstīs. Atbalsta pozitīvo iedarbību varētu atspoguļot, piemēram, kā nozīmīgu pārnesi sabiedrībai, pasākumam dodot ieguldījumu Kopienas situācijas uzlabošanā attiecībā uz P&A&I starptautiskā kontekstā, radot jaunus tirgus vai izstrādājot jaunas tehnoloģijas. Šā projekta sniegtās priekšrocības nevajadzētu

⁽³⁰⁾ Šis noteikums nav uzskatāms par centieniem grozīt dalībvalstu pienākumu paziņot par noteiktiem pasākumiem saskaņā ar EK Līguma 88. panta 3. punktu.

aprobežot tikai ar to nozari, kas iesaistīta tiešā veidā, bet gan tā rezultātiem jābūt plaši attiecināmiem un pielietojamiem ekonomikā Kopienas ietvaros (iepriekšējā posma vai zemākā posma tirgi, alternatīvi izmantošanas veidi citās nozarēs, utt.);

- 3) šis atbalsts ir vajadzīgs, lai sasniegtu noteikto kopējas ieinteresētības mērķi, un tas ir stimulē projekta izpildei, kurā jābūt iesaistītam arī augsta līmeņa riskam. To var parādīt attiecībā uz projekta rentabilitātes pakāpi, ieguldījumu apjomu un naudas plūsmu laikā, kā arī attiecībā uz īstenošanas iespēju izpēti, riska vērtējumiem un ekspertu atzinumiem;
- 4) projekts ir ļoti svarīgs attiecībā uz savām īpašībām un apjomu: tam jābūt nozīmīgam mērķa ziņā un būtiskam pēc sava lieluma.

Komisijas viedoklis par paziņotajiem projektiem būs labvēlīgāks, ja saņēmējs pats arī veicis nozīmīgu ieguldījumu projektā. Tās vērtējums arī būs labvēlīgāks gadījumos, kad paziņotajos projektos iesaistīti uzņēmumi vai pētniecības struktūras no ievērojama dalībvalstu skaita.

Lai Komisija varētu lietu pienācīgi izvērtēt, faktiski jāatspoguļo Eiropas kopējās intereses: piemēram, jāparāda, ka projekts ļauj panākt ievērojamu progresu īpašu Kopienas mērķu sasniegšanā.

5. ATBALSTA SADERĪBA ATBILSTOŠI EK LĪGUMA 87. PANTA 3. PUNKTA C) APAKŠPUNKTAM

Valsts atbalsts pētniecībai, attīstībai un inovācijai ir saderīgs ar kopējo tirgu EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē, ja tā rezultātā, kā liecina līdzsvara tests, rodas P&A&I darbību pieaugums, neradot negatīvu ietekmi uz tirdzniecības nosacījumiem tiktāl, ka tas būtu pretrunā kopējām interesēm. Komisijas viedoklis būs labvēlīgs par paziņojumiem par atbalsta pasākumiem, kam pievienoti stingri aprēķini par līdzīgiem agrākiem atbalsta pasākumiem, kas parāda atbalsta stimulējošo ietekmi. Šādi pasākumi var būt saderīgi atbilstoši EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktam.

5.1. Atbalsts P&A projektiem

Atbalsts P&A projektiem tiek uzskatīts par saderīgu ar kopējo tirgu EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē, ja ir izpildīti šajā iedaļā izklāstītie noteikumi.

5.1.1. Pētniecības kategorijas

Pētniecības projekta atbalstītajai daļai pilnībā jāpieder pie vienas vai vairākām šādām pētniecības kategorijām – fundamentālie pētījumi, rūpnieciskie pētījumi vai eksperimentālā izstrādne.

Iedalot atšķirīgās darbības, Komisija atsauca uz savu praksi, ka arī uz īpašiem piemēriem un skaidrojumiem, kas sniegti Fraskati Rokasgrāmatā par zinātnisko un tehnoloģisko darbību mērījumi, ierosinātā standarta prakse pētījumu un eksperimentālo izstrādņu apsekošanai ⁽³¹⁾.

Ja projekts sastāv no dažādiem uzdevumiem, šie uzdevumi jākvalificē kā tādi, kas ietilpst fundamentālo pētījumu vai rūpniecisko pētījumu, vai eksperimentālās izstrādes kategorijā, vai kā tādi, kas neietilpst nevienā no šīm kategorijām.

Šī kvalificēšana nav noteikti jāveic hronoloģiskā kārtībā, secīgi virzoties no fundamentālajiem pētījumiem līdz tirgum tuvākām darbībām. Līdz ar to nekas neliedz Komisijai kvalificēt tādu darbu, ko veic projekta vēlākā posmā, kā rūpniecisko pētījumu, konstatējot, ka darbība, ko projektā veica agrākā projekta posmā, ir eksperimentālā izstrāde vai tā vispār nav pētniecība.

5.1.2. Pamata atbalsta intensitāte

Atbalsta intensitāte, ko aprēķina, balstoties uz projekta attaisnotajām izmaksām, nepārsniedz:

- a) 100 % fundamentālo pētījumu gadījumā;
- b) 50 % rūpniecisko pētījumu gadījumā;
- c) 25 % eksperimentālās izstrādnes gadījumā.

Atbalsta intensitāte jānosaka katram atbalsta saņēmējam, iekļaujot sadarbības projektā.

Ja valsts atbalsts ir tādām P&A sadarbības projektam, ko kopīgi veic pētniecības organizācijas un uzņēmumi, apvienotais atbalsts, kas izriet no tiešā valdības atbalsta īpašam pētniecības projektam, un, ja tie veido atbalstu (skat. 3.2. iedaļu), valsts pētniecības organizāciju ieguldījumi šajā projektā nedrīkst pārsniegt iepriekš minēto maksimālo atbalsta intensitāti katram labumu gūstošajam uzņēmumam.

5.1.3. Papildu atbalsts

Robežlielumu, kas noteikts rūpnieciskajiem pētījumiem un eksperimentālajai izstrādnei, var palielināt šādi:

- a) ja atbalsts jāpiešķir MVU, atbalsta intensitāti var palielināt par 10 procentu punktiem vidējiem uzņēmumiem un par 20 procentu punktiem mazajiem uzņēmumiem;

⁽³¹⁾ Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija, 2002.

b) līdz maksimāli pieļaujamajai atbalsta intensitātei 80 % var pievienot papildinājumu 15 procentu punktu apmērā, ja ⁽³²⁾:

i) projekts nozīmē efektīvu sadarbību vismaz divu savstarpēji neatkarīgu uzņēmumu starpā un tiek izpildīti sekojoši nosacījumi:

- nevienam atsevišķajam uzņēmumam nav jāsedz vairāk kā 70 % no sadarbības projekta attaisnotajām izmaksām;
- projektam jāparedz sadarbības vismaz ar vienu MVU vai jābūt pārrobežu raksturam, tas ir, pētniecību un izstrādi veic vismaz divās dažādās dalībvalstīs;

ii) projekts nozīmē efektīvu sadarbību starp uzņēmumu un pētniecības organizāciju, jo īpaši valstu P&A politikas koordinēšanas kontekstā un tiek izpildīti sekojoši nosacījumi:

- pētniecības organizācija sedz vismaz 10 % no projekta attaisnotajām izmaksām;
- pētniecības organizācijai ir tiesības publicēt pētniecības projektu rezultātus, ciktāl tie izriet no šīs organizācijas īstenotajiem pētījumiem;

iii) tikai rūpniecisko pētījumu gadījumā – ja projekta rezultātus plaši izplata tehniskās un zinātniskās konferencēs vai publicē zinātnes vai tehnikas žurnālos vai brīvi pieejamās krātuvēs (datubāzēs, kur izejas dati ir pieejami publiski), vai bezmaksas vai atvērtā pirmkoda programmatūrā.

Darbuuzņēmuma sistēma nav uzskatāma par efektīvu sadarbību attiecībā uz i) un ii) punktu. Sadarbības gadījumā starp uzņēmumu un pētniecības organizāciju maksimālā atbalsta intensitāte un papildu atbalsti, kas precizēti šajās nostādņēs, neattiecas uz pētniecības organizāciju.

Tabula, kas atspoguļo atbalsta intensitāti

	Mazs uzņēmums	Vidējs uzņēmums	Liels uzņēmums
Fundamentāli pētījumi	100 %	100 %	100 %
Rūpnieciskie pētījumi	70 %	60 %	50 %
Rūpnieciskie pētījumi, ko veic:	80 %	75 %	65 %
— sadarbībā starp uzņēmumiem;			

⁽³²⁾ Projekti, kuru finansējumu aptver Eiropas Kopienas nostādnes attiecībā uz pētniecību, tehnoloģiju attīstības un demonstrācijas darbībām, automātiski kvalificējas piemaksai par sadarbību saistībā ar nosacījumu minimumu dalībai šādos projektos.

	Mazs uzņēmums	Vidējs uzņēmums	Liels uzņēmums
lielo uzņēmumu gadījumā tai ir pārrobežu raksturs vai sadarbība notiek vismaz ar vienu MVU, vai			
— sadarbībā starp uzņēmumiem un pētniecības organizāciju			
vai			
— izplatot rezultātus			
<i>Eksperimentālā izstrādne</i>	45 %	35 %	25 %
<i>Eksperimentālā izstrādne, ko veic:</i>	60 %	50 %	40 %
— sadarbībā starp uzņēmumiem;			
lielo uzņēmumu gadījumā tai ir pārrobežu raksturs vai sadarbība notiek vismaz ar vienu MVU, vai			
— sadarbībā starp uzņēmumu un pētniecības organizāciju			

5.1.4. Attaisnotās izmaksas

Atbalsta intensitāti aprēķina, balstoties uz pētniecības projekta izmaksām tiktāl, cik tās ir uzskatāmas par attaisnojāmām. Visas attaisnotās izmaksas ir jāattiecinā uz noteiktu P&A kategoriju.

Pie attaisnotajām izmaksām pieder šādas izmaksas:

- a) personāla izmaksas (pētnieki, tehniskais un cits palīgpersonāls, ciktāl tas nodarbināts pētniecības projektā);
- b) instrumentu un iekārtu izmaksas, ciktāl un cik ilgi tās izmanto pētniecības projektā. Ja šo instrumentu un iekārtu lietošanas laiks pētniecības projektā neaptver visu amortizācijas laiku, par attaisnotajām izmaksām uzskatāmas tikai tādas amortizācijas izmaksas, kas atbilst pētniecības projekta laikam, tās aprēķinot saskaņā ar labu grāmatvedības praksi;
- c) ēku un zemes izmaksas, ciktāl un cik ilgi tās izmanto pētniecības projektā. Attiecībā uz ēkām par attaisnotajām izmaksām uzskatāmas tikai tādas amortizācijas izmaksas, kas atbilst pētniecības projekta laikam, tās aprēķinot

saskaņā ar labu grāmatvedības praksi. Attiecībā uz zemi par attaisnotajām izmaksām uzskatāmas komerciālās nodošanas izmaksas vai faktiski radušās kapitāla izmaksas;

- d) līgumpētījumu, tehnisko zināšanu un patentu vai to licenču tirgus izmaksas, iegādājoties tos no citiem avotiem, ja darījums ir veikts normālas konkurences apstākļos un nav bijušas slepenas norunas, kā arī konsultantu pakalpojumu un tamlīdzīgu pakalpojumu izmaksas, kuri izmantoti tikai un vienīgi pētniecības darbībai;
- e) papildu pieskaitāmās izmaksas, kas radušās tieši pētniecības projekta rezultātā;
- f) citi darbības izdevumi, ieskaitot materiālu, piegāžu un līdzīgu produktu izmaksas, kas radušās tieši pētniecības darbības rezultātā.

5.1.5. **Atmaksājama avanss**

Ja dalībvalsts piešķir tādu **atmaksājamo avansu**, kas uzskatāms par valsts atbalstu EK Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē, piemēro šādus noteikumus.

Ja dalībvalsts, izmantojot pienācīgu metodiku, kas balstās uz pietiekoši ticamiem datiem, var uzrādīt, ka ir iespējams aprēķināt bruto dotācijas ekvivalentu šādam atbalstam, ko piešķir kā atmaksājamo avansu, un atbilstoši izveidot shēmu, kurā šis bruto dotācijas ekvivalents atbilst nosacījumiem attiecībā uz šajā iedaļā noteikto maksimāli pieļaujamo intensitāti, tā var Komisijai paziņot par šo shēmu un ar to saistīto metodiku. Ja komisija pieņem šo metodiku un uzskata, ka shēma ir saderīga, tad atbalstu var piešķirt, balstoties uz atmaksājamā avansa bruto dotācijas ekvivalentu, līdz šajā iedaļā noteiktajai maksimāli pieļaujamajai atbalsta intensitātei.

Visos pārējos gadījumos atmaksājamo avansu norāda procentuālā izteiksmē no attaisnotajām izmaksām; tad tas var pārsniegt šajā iedaļā norādītās likmes, ja ir ievēroti šādi noteikumi.

Lai Komisija varētu novērtēt pasākumu, tajā jāparedz sīki izklāstīti atmaksāšanas noteikumi sekmīga iznākuma gadījumā un skaidri jānosaka, kas tiks uzskatīts pa pētniecības darbību sekmīgu iznākumu. Visus šos elementus jāpaziņo Komisijai. Komisija izvērtēs, vai sekmīga iznākuma definīcija ir izveidota pamatojoties uz sapratīgu un piesardzīgu hipotēzi.

Pasākuma sekmīga iznākuma gadījumā jāparedz, ka avansu atmaksā ar tādu procentu likmi, kas ir vismaz vienāda ar piemērojamo likmi, kas izriet no Komisijas paziņojuma par

atsauces likmes un diskonta likmes noteikšanas metodi piemērošanas ⁽³³⁾.

Veiksmes gadījumā, kas pārsniedz definēto veiksmes iznākumu, attiecīgajai dalībvalstij būtu jābūt tiesībām pieprasīt maksājumus, kas pārsniedz avansa summas atmaksu, ieskaitot procentus saskaņā ar Komisijas noteikto atsauces likmi.

Gadījumā, ja projekts neizdodas, avanss nav jāatmaksā pilnībā. Daļēju sekmju gadījumā Komisija parasti pieprasīs, lai nodrošinātais atmaksājums būtu proporcionāls gūto sekmju pakāpei.

Avanss var segt maksimāli līdz 40 % no attaisnotajām izmaksām attiecībā uz projekta eksperimentālās izstrādes etapu un līdz 60 % attiecībā uz rūpniecisko pētījumu posmu, kam var pievienot papildu atbalstu.

5.1.6. **Fiskālie pasākumi**

Balstoties uz pētījumiem ⁽³⁴⁾, ko dalībvalstis iesniedz paziņojumā, Komisija uzskata, ka P&A&I fiskālajiem pasākumiem ir stimulējoša ietekme, veicinot to, lai uzņēmumi vairāk izdevumu veltītu P&A&I.

P&A&I fiskāla valsts atbalsta pasākuma intensitāti var aprēķināt vai nu individuāliem P&A&I projektiem, vai kā proporciju starp kopējo nodokļu atvieglojumu un visu tiesīgo P&A&I attaisnojamo izmaksu summu, kas radušās laika posmā, kurš nepārsniedz trīs finanšu gadus pēc kārtas. Pēdējā šē minētajā gadījumā P&A&I fiskālo valsts atbalsta pasākumu piemēro, nenodalot visas tiesīgās P&A&I darbības; tādā gadījumā nedrīkst pārsniegt piemērojamo atbalsta intensitāti eksperimentālajai izstrādei ⁽³⁵⁾.

Paziņošanas brīdī dalībvalstij jānorāda paredzamais saņēmēju skaits.

5.1.7. **Atruna attiecībā uz pieskaņoanos**

Lai varētu pievērsties faktiskai vai potenciāli tiešu vai netiešu starptautiskās tirdzniecības izkropļojumu novēršanai, var atļaut lielāku intensitāti par šajā iedaļā vispārēji atļauto, ja tiešā vai netiešā veidā tādi konkurenti, kas atrodas ārpus Kopienas, ir saņēmuši (pēdējo trīs gadu laikā) vai gatavojas saņemt līdzvērtīgas intensitātes atbalstu līdzīgiem projektiem, programmām, pētniecībai, tehnoloģijai vai attīstībai. Ja starptautiskās tirdzniecības izkropļojumi varētu rasties pēc vairāk nekā trīs gadiem, ja ņem vērā attiecīgās nozares konkrētās īpašības, atsauces periodu var attiecīgi pagarināt.

⁽³³⁾ OV C 273, 9.9.1997., 3. lpp., publicēts arī:

http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/reference.html.

⁽³⁴⁾ Pat ja tas *ex ante* var nebūt iespējams jaunieviestam fiskālam valsts atbalsta pasākumam, dalībvalstīm būs jāsniedz pētījumi par savu fiskālo pasākumu stimulējošo iedarbību.

⁽³⁵⁾ Ja turpretim P&A&I fiskālajā valsts atbalsta pasākumā tiek nošķirtas atsevišķas P&A&I kategorijas, tad nedrīkst pārsniegt attiecīgās atbalsta intensitātes.

Ja vien tas ir iespējams, attiecīgā dalībvalsts sniegs Komisijai pietiekošu informāciju, lai tā varētu izvērtēt situāciju, jo īpaši attiecībā uz to, vai ir nepieciešams ņemt vērā konkurences priekšrocības, kādas ir konkurentam no trešās valsts. Ja Komisijai nav attiecīgo pierādījumu par piešķirto vai ierosināto atbalstu, tā savu lēmumu var balstīt arī uz netiešiem pierādījumiem.

5.2. Atbalsts tehniskās īstenošanas iespēju izpētei

Atbalsts tehniskās īstenošanas iespēju izpētei, kurā sagatavojas rūpnieciskajai pētniecībai vai eksperimentālās izstrādes darbībām, ir saderīgs ar kopējo tirgu EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē, ja atbalsta intensitāte, ko aprēķina, balstoties uz pētījumu izmaksām, nepārsniedz šādu atbalsta intensitāti:

- a) MVU 75 % izpētei, kurā sagatavojas rūpnieciskajiem pētījumiem, un 50 % – izpētei, kurā sagatavojas eksperimentālajai izstrādnei,
- b) lielajiem uzņēmumiem 65 % izpētei, kurā sagatavojas rūpnieciskajiem pētījumiem, un 40 % – izpētei, kurā sagatavojas eksperimentālajai izstrādnei.

5.3. Atbalsts MVU rūpnieciskā īpašuma tiesību izmaksām

Atbalsts MVU tādām izmaksām, kuras saistītas ar patentu un citu rūpniecisko īpašuma tiesību iegādi un apstiprināšanu, ir saderīgs ar kopējo tirgu EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē līdz tādai pašai atbalsta pakāpei, kāda būtu kvalificējama par P&A atbalstu attiecībā uz tiem pētījumiem, kuri pirmām kārtām virzīja uz attiecīgajām rūpnieciskajām īpašuma tiesībām.

Attaisnotās izmaksas ir šādas:

- a) visas izmaksas pirms tiesību piešķiršanas pirmajā jurisdikcijā, ieskaitot tādas izmaksas, kas attiecas uz pieteikumu sagatavošanu, reģistrāciju un izskatīšanu, kā arī tādas izmaksas, kas radušās, atjaunojot pieteikumu, pirms tika piešķirtas tiesības;
- b) tulkošanas izmaksas un citas izmaksas, kas radās, lai varētu saņemt tiesības vai to apstiprinājumu citā jurisdikcijā;
- c) izmaksas, kas radās, aizstāvot tiesības pieteikuma oficiālas izskatīšanas un iespējamās apelācijas laikā, pat ja šīs izmaksas rodas pēc tam, kad tiek piešķirtas tiesības.

5.4. Atbalsts jauniem inovatīviem uzņēmumiem

Atbalsts jauniem inovatīviem uzņēmumiem ir saderīgs ar kopējo tirgu EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē, ja ir ievēroti šādi nosacījumi ⁽³⁶⁾:

- a) saņēmējs ir mazais uzņēmums, kas atbalsta piešķiršanas brīdī nav vecāks par 6 gadiem, un
- b) saņēmējs ir inovatīvs uzņēmums, jo:
 - i) dalībvalsts var parādīt, izmantojot novērtējumu, ko veicis neatkarīgs eksperts, jo īpaši balstoties uz uzņēmējdarbības plānu, ka šis saņēmējs pārskatāmā nākotnē izstrādās produktus, pakalpojumus vai procesus, kas ir jauni tehnoloģiskā ziņā vai ir būtiski uzlaboti salīdzinājumā ar esošo veidu, kāds šajā nozarē pastāv Kopienā, un ka tas ir uzņēmies tehnoloģiskas vai rūpnieciskas neizdošanās risku, vai
 - ii) saņēmēja P&A izmaksas ir vismaz 15 % apmērā no tā kopējiem darbības izdevumiem vismaz vienā no trīs gadiem pirms atbalsta piešķiršanas vai tāda jaunizveidota uzņēmuma gadījumā, par kuru nepastāv senāki finansiālie dati, revīzijā par tā pašreizējo fiskālo periodu, ko apliecinājis neatkarīgs revidents;
- c) atbalsts nepārsniedz EUR 1 miljonu. Šis atbalsts nedrīkst pārsniegt EUR 1,5 miljonus tādos reģionos, kas ir tiesīgi uz atkāpi EK Līguma 87. panta 3. punkta a) apakšpunktā, un EUR 1,25 miljonus tādos reģionos, kas ir tiesīgi uz atkāpi EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktā.

Atbalsta saņēmējs var saņemt atbalstu tikai vienreiz, kamēr tas uzskatāms par jaunu inovatīvu uzņēmumu. Šo atbalstu var summēt ar citu atbalstu atbilstoši šīm nostādņām, ar atbalstu pētniecībai, attīstībai un inovācijai, kam Regulā (EK) Nr. 364/2004 vai kādā pēctecīgā regulā piešķirts grupālais atbrīvojums, vai ar Komisijas apstiprinātu atbalstu atbilstoši riska kapitāla pamatnostādņām.

Saņēmējs var saņemt valsts atbalstu, kas nav P&A&I atbalsts un nav riska kapitāla atbalsts, tikai tad, kad pēc jaunā inovatīvā uzņēmuma atbalsta piešķiršanas ir pagājuši 3 gadi.

5.5. Atbalsts procesa un organizatoriskajai inovācijai pakalpojumos

Inovācija pakalpojumos var ne vienmēr ietilpt 5.1. iedaļā definētajās kategorijās, bet tā parasti ir mazāk sistemātiska un

⁽³⁶⁾ Tas neskar Valstu reģionālā atbalsta pamatnostādņu 2007. – 2013. gadam, OV C 54, 4.3.2006., 13. lpp., piemērošanu, un jo īpaši atbalsta piešķiršanu jaunizveidotiem mazajiem uzņēmumiem līdz kopsummai EUR 2 miljoni vienam mazajam uzņēmumam, kas atrodas tādos reģionos, kas dod tiesības uz izņēmumu Līguma 87. panta 3. punkta a) apakšpunkta noteikumos.

bieži rodas no pasūtītāja mijiedarbības, tirgus pieprasījuma, uzņēmējdarbības un organizatorisko modeļu un prakses pārņemšanas no inovatīvākām nozarēm vai no citiem līdzīgiem avotiem.

Atbalsts procesa un organizatoriskajām inovācijām pakalpojumos ir saderīgs ar kopējo tirgu EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē ar maksimālo atbalsta intensitāti 15 % lielajiem uzņēmumiem, 25 % vidējiem uzņēmumiem un 35 % mazajiem uzņēmumiem. Lielie uzņēmumi ir tiesīgi uz šādu atbalstu tikai tad, ja tie sadarbojas ar MVU atbalstāmajā darbībā, un sadarbībai ar MVU jāveido vismaz 30 % no kopējām attaisnotajām izmaksām.

Valsts atbalstam nekvalificējas regulārās vai ierastās izmaiņas, ko veic produktiem, ražošanas līnijām, ražošanas procesiem, esošajiem pakalpojumiem un citām operācijām darbības gaitā, pat ja šādas izmaiņas nozīmē uzlabojumus.

Jāizpilda šādi nosacījumi:

- a) organizatoriskajām inovācijām vienmēr jābūt saistītām ar informācijas un sakaru tehnoloģiju (IST) izmantošanu un ekspluatāciju, lai veiktu izmaiņas organizācijā;
- b) inovācija jānoformē kā projekts, kam ir norādīts un kvalificēts projekta vadītājs, kā arī norādītas projekta izmaksas;
- c) atbalstītā projekta rezultātam jābūt tāda standarta, uzņēmējdarbības modeļa, metodikas vai koncepcijas izstrādāšana, ko var sistemātiski pavairot, iespējams, sertificēt un, iespējams, patentēt;
- d) procesam vai organizatoriskajai inovācijai jābūt jaunai vai būtiski uzlabotai salīdzinājumā ar nozares situāciju Kopienā. Tās inovatīvo dabu dalībvalstis var parādīt, piemēram, uz inovācijas precīza apraksta pamata, salīdzinot to ar esošo situāciju attiecībā uz procesiem vai organizatoriskajiem paņēmieniem, ko lieto pārējie uzņēmumi šajā nozarē;
- e) procesa vai organizatorisko inovāciju projektam jāatur skaidru riska pakāpi. Šo risku dalībvalsts var parādīt, piemēram, ar šādiem datiem: projekta izmaksas attiecībā pret uzņēmuma apgrozījumu, jaunā procesa izstrādāšanai vajadzīgais laiks, no procesa inovācijas sagaidāmie ieguvumi salīdzinājumā ar projekta izmaksām, neizdošanās varbūtība.

Attaisnotās izmaksas ir tādas pašas kā P&A projektu atbalstam (sal. ar 5.1. iedaļu). Tomēr organizatorisko inovāciju gadījumā instrumentu un iekārtu izmaksās ietilpst tikai IST instrumentu un iekārtu izmaksas.

5.6. Atbalsts inovācijas konsultāciju pakalpojumiem un inovācijas atbalsta pakalpojumiem

Atbalsts inovācijas konsultāciju pakalpojumiem un inovācijas atbalsta pakalpojumiem ir saderīgs ar kopējo tirgu EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē, ja ir izpildīti sekojoši nosacījumi:

- 1) saņēmējs ir MVU;
- 2) atbalsts jebkurā trīs gadu posmā nepārsniedz maksimālo apjomu EUR 200 000 vienam saņēmējam ⁽³⁷⁾;
- 3) pakalpojumu sniedzējs ir nokārtojies valsts vai Eiropas sertifikāciju. Ja pakalpojumu sniedzējs nav nokārtojies valsts vai Eiropas sertifikāciju, atbalsts nedrīkst segt vairāk kā 75 % no attaisnotajām izmaksām;
- 4) saņēmējam jāizmanto valsts atbalsts, lai pakalpojumus pirktu par tirgus cenām (vai – ja pakalpojumu sniedzējs ir valsts pētniecības organizācija, par tādām cenām, kas atspoguļo visas tās izmaksas, kā arī saprātīgu uzcenojumu).

Šādas izmaksas ir attaisnojamas:

- šādas izmaksas attiecībā uz inovācijas konsultāciju pakalpojumiem – uzņēmējdarbības konsultāciju pakalpojumi; tehnoloģiskā palīdzība; tehnoloģiju nodošanas pakalpojumi; apmācība; konsultācijas par intelektuālā īpašuma tiesību aspektiem, kas saistīti ar iegādi, aizsardzību un tirdzniecību, un licences nolīgumiem; konsultācijas par standartu izmantošanu;
- šādas izmaksas attiecībā uz inovācijas atbalsta pakalpojumiem – biroja telpas; datu bankas; tehniskās bibliotēkas; tirgus pētījumi; laboratorijas izmantošana; kvalitātes marķēšana, testēšana un sertificēšana.

Ja pakalpojuma sniedzējs ir bezpeļņas uzņēmums, atbalstu var sniegt cenas samazinājuma veidā, starpības veidā starp samaksāto cenu un tirgus cenu (vai cenu, kas atspoguļo visas izmaksas kopā ar saprātīgu uzcenojumu). Tādā gadījumā dalībvalstīm jāizveido sistēma, kas nodrošina pārskatāmību attiecībā uz visām sniegtajām inovācijas konsultāciju un inovācijas atbalsta pakalpojumu izmaksām, ka arī attiecībā uz cenu, ko maksājis saņēmējs, tā lai varētu izmērīt uz uzraudzīt saņemto atbalstu.

5.7. Atbalsts augsti kvalificēta personāla nodarbināšanai uz laiku

Atbalsts tāda augsti kvalificēta personāla nodarbināšanai uz laiku, ko pētniecības organizācija vai kāds lielais uzņēmums deleģē MVU, ir saderīgs ar kopējo tirgu EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta nozīmē, ja ir izpildīti šādi nosacījumi.

Deleģētais personāls nedrīkst aizstāt citu personālu – tas uzņēmumā uz laiku jānodarbina jaunizveidotā amatā, un tam jābūt nodarbinātam vismaz divus gadus tajā pētniecības organizācijā

⁽³⁷⁾ Neskarot iespēju saņemt arī *de minimis* atbalstu attiecībā uz citām attaisnotajām izmaksām.

vai lielajā uzņēmumā, kurš deleģē šo personālu. Šim deleģētajam personālam uzņēmumā jānodarbojas ar P&A&I aktivitātēm MVU, kas saņem atbalstu.

Attaisnotās izmaksas ir visas personāla izmaksas, lai aizņemtos un nodarbinātu augsti kvalificētu personālu, ieskaitot izmaksas, ko rada darbā pieņemšanas aģentūras pakalpojumu izmantošana, kā arī mobilitātes piemaksa deleģētajam personālam. Maksimālā atbalsta intensitāte ir 50 % no attaisnotajām izmaksām ne ilgāk kā 3 gadiem vienam uzņēmumam un vienai deleģētajai personai.

Šis noteikumu punkts neļauj aptvert pašas konsultāciju izmaksas (to pakalpojumu apmaksu, kurus sniedz eksperts, ja ekspertu nenodarbina uzņēmumā), kuras sedz saskaņā ar noteikumiem attiecībā uz atbalstu MVU ⁽³⁸⁾.

5.8. Atbalsts inovācijas kopām

Ieguldījumu atbalstu inovācijas kopu izveidošanai, paplašināšanai un aktivizēšanai var piešķirt tikai juridiskajai personai, kas darbojas inovācijas kopā. Šī vienība atbild par dalības un piekļuves kopas telpām, aprīkojumam un pasākumiem administrēšanu. Piekļuvi kopas telpām, aprīkojumam un pasākumiem nedrīkst ierobežot, un maksai, ko iekasē par kopas iekārtu izmantošanu un piedalīšanos kopas darbā, jāatspoguļo tās izmaksas.

Šo atbalstu var piešķirt šādam aprīkojumam:

- mācību un pētniecības centra aprīkojums;
- brīvi pieejamās pētniecības infrastruktūras – laboratorija, testēšanas iekārta;
- platjoslas tīkla infrastruktūras.

Atbalsta maksimālā intensitāte ir 15 %.

Attiecībā uz reģioniem, kuriem var piemērot EK Līguma 87. panta 3. punkta a) apakšpunktu, Komisija uzskata, ka atbalsta intensitāte nedrīkst pārsniegt:

- 30 % reģionos, kuros IKP uz vienu iedzīvotāju nerasniedz 75 % no ES-25 vidējā rādītāja, attālākajos reģionos ar lielāku IKP uz vienu iedzīvotāju un līdz 2011. gada 1. janvārim – statistiskā efekta reģionos ⁽³⁹⁾;
- 40 % reģionos, kuros IKP uz vienu iedzīvotāju nerasniedz 60 % no ES-25 vidējā rādītāja;
- 50 % reģionos, kuros IKP uz vienu iedzīvotāju nerasniedz 45 % no ES-25 vidējā rādītāja.

Apzinoties īpaši nelabvēlīgos apstākļus attālākajos reģionos, tie var pretendēt uz papildu 20 %, ja tajos IKP uz vienu iedzīvotāju

nesasniedz 75 % no ES-25 vidējā rādītāja, un papildu 10 % pārējos gadījumos.

Statistiskā efekta reģioni, uz kuriem attiecas EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta atkāpe, no 2011. gada 1. janvāra varēs pretendēt uz atbalsta intensitāti 20 % apmērā.

Ja atbalsts jāpiešķir MVU, maksimālo intensitāti palielina par 20 procentu punktiem attiecībā uz atbalstu, ko piešķir mazajam uzņēmumam, un par 10 procentu punktiem attiecībā uz atbalstu, ko piešķir vidējam uzņēmumam.

Pie attaisnotajām izmaksām pieder izmaksas, kas saistītas ar ieguldījumiem zemei, ēkām, iekārtām un aprīkojumam.

Darbības atbalstu kopas aktivizēšanai var piešķirt juridiskajai personai, kas darbojas inovācijas kopā. Šādam atbalstam jābūt ar pagaidu raksturu, un tas noteikti ir laika gaitā atceļams, lai radītu stimulu tam, ka saprātīgā laikposmā cenas atspoguļo izmaksas.

Šādu atbalstu var piešķirt uz ierobežotu laiku pieci gadi, ja atbalstu pakāpeniski samazina. Tā intensitāte pirmajā gadā var būt 100 %, bet tam lineāri jāsamazinās, piektā gada beigās sasniedzot nulli. Tāda atbalsta gadījumā, kam nenotiek pakāpeniska samazināšanās, tā ilgums ir ierobežots līdz pieciem gadiem un tā intensitāte nedrīkst pārsniegt 50 % no attaisnotajām izmaksām. Pienācīgi pamatotos gadījumos un balstoties uz pārliecinošiem pierādījumiem, ko sniedz paziņotāja dalībvalsts, atbalstu kopas aktivizēšanai var piešķirt ilgākam laika posmam, kas nepārsniedz 10 gadus.

Attaisnotās izmaksas var būt personāla un administratīvās izmaksas, kas attiecas uz šādām darbībām:

- kopas popularizēšana tirgū, aicinot jaunus uzņēmumus iesaistīties kopā;
- kopas brīvi pieejamo iekārtu pārvaldība;
- mācību programmu, sesiju un konferenču organizēšana, lai atbalstītu apmaiņu ar zināšanām un kontaktu veidošanu starp kopas dalībniekiem.

Kad dalībvalsts paziņo par ieguldījumu atbalstu vai atbalstu kopas aktivizēšanai, tai jāsniedz analīze par inovācijas kopas tehnoloģisko specializāciju, esošo reģionālo potenciālu, esošo reģionālo kapacitāti, tādu kopu esību Kopienā, kam ir līdzīgi uzdevumi, un kopā veikto darbību potenciālajiem tirgus apjomiem.

Gadījumi, kad dalībvalstis finansē inovācijas infrastruktūru, ko ar brīvas piekļuves nosacījumiem ekspluatēs bezpeļņas pētniecības organizācijās, jāvērtē, izmantojot 3.1. iedaļā izklāstītos noteikumus.

⁽³⁸⁾ Šobrīd: Regula (EK) Nr. 70/2001.

⁽³⁹⁾ Sk. Valstu reģionālā atbalsta pamatnostādnes 2007.-2013. gadam, 18.-20. punkts.

6. ATBALSTA STIMULĒJOŠĀ IETEKME UN TĀ NEPIECIEŠAMĪBA

Valsts atbalstam jābūt stimulējošam, t.i., tā rezultātam jāmaina saņēmēju rīcība, palielinot to P&A&I darbību līmeni. Atbalsta rezultātā jāpieaug P&A&I darbības apjoms, jomai, iztērētajai summai vai darbības ātrumam.

Komisija uzskata, ka atbalsts nav stimulējošs attiecībā uz saņēmēju visos tajos gadījumos, kad P&A&I darbība ⁽⁴⁰⁾ jau ir sākta pirms tam, kad saņēmējs iesniedzis atbalsta pieteikumu valsts iestādēm.

Ja atbalstāmais P&A&I projekts nav sākts pirms pieteikuma, Komisija uzskata, ka stimulējošā iedarbība **automātiski** ir ievērota šādiem atbalsta pasākumiem:

- projekta atbalsts un īstenošanas iespēju izpēte, ja atbalsta saņēmējs ir MVU un atbalsta summa projektam nesasniedz EUR 7,5 miljonus vienam MVU;
- atbalsts MVU rūpnieciskā īpašuma tiesību izmaksām;
- atbalsts jauniem inovatīviem uzņēmumiem;
- atbalsts inovācijas konsultāciju pakalpojumiem un inovācijas atbalsta pakalpojumiem;
- atbalsts augsti kvalificēta personāla nodarbināšanai uz laiku.

Visu pārējo pasākumu gadījumā ⁽⁴¹⁾ Komisija dalībvalstij pieprasīs, lai tiktu demonstrēta stimulējošā ietekme.

Lai varētu pārbaudīt, vai plānotais atbalsts rosinās atbalsta saņēmējus mainīt savu rīcību, paaugstinot to P&A&I darbības līmeni, dalībvalstis, balstoties uz analīzi, kurā salīdzināta situācija, kāda ir atbalsta gadījumā, ar situāciju, nepastāvot atbalstam, iesniedz šādus iepriekšējos aprēķinus par P&A&I darbību pieaugumu **par visiem Komisijas vērtētajiem individuālajiem pasākumiem**. Var izmantot šādus kritērijus, pievienojot arī citus attiecīgus kvantitātes un/vai kvalitātes rādītājus, kas saņemti no dalībvalsts, kas veikusi paziņojumu:

Projekta apjoma pieaugums: kopējo projekta izmaksu pieaugums (nesamazinoties atbalsta saņēmēja veiktajiem izdevumiem salīdzinājumā ar situāciju bez atbalsta); to cilvēku skaita pieaugums, kuriem uzdots strādāt ar P&A&I;

Apjoma pieaugums: no projekta sagaidāmo pakalpojumu pieaugums; vērienīgāks projekts, kas atspoguļojas zinātniskā vai tehnoloģiskā lēciena lielākā varbūtībā vai lielākā neizdošanās riskā (jo īpaši saistībā ar pētniecības projektam piemītošo

⁽⁴⁰⁾ Ja atbalsta ierosinājums ir piešķirt atbalstu P&A&I projektam, tas neizslēdz to, ka potenciālais saņēmējs jau ir veicis īstenošanas iespēju izpēti, ko neapņemas valsts atbalsta pieprasījums.

⁽⁴¹⁾ T.i., projekta atbalsts lieliem uzņēmumiem un MVU atbalstam, kas pārsniedz EUR 7,5 miljonus; atbalsts procesa un organizatoriskajai inovācijai pakalpojumos un atbalsts inovācijas kopām.

augstāko risku, projekta ilgtermiņa raksturu un nenoteiktību attiecībā uz tā rezultātiem);

Tempu pieaugums: sāks laiks līdz projekta pabeigšanai salīdzinājumā ar to, kā šo pašu projektu izpildītu bez atbalsta;

Kopējās P&A&I iztērētās summas pieaugums: atbalsta saņēmēja veikto ieguldījumu P&A&I kopējās summas pieaugums; izmaiņas projektam veltītajā budžetā (kad nenotiek atbilstošs budžeta samazinājums citos projektos); izmaiņas attiecībā uz izdevumiem, ko atbalsta saņēmējs velta P&A&I, proporcionāli kopējam apgrozījumam;

Ja iespējams pierādīt nozīmīgu ietekmi *vismaz uz vienu* no šiem elementiem, ņemot vērā uzņēmuma parasto rīcību attiecīgajā nozarē, Komisija parasti lemj, ka atbalsta ierosinājumam piemīt stimulējoša ietekme.

Ja Komisija veic **sīku** individuālā atbalsta **novērtējumu**, šos rādītājus var uzskatīt par nepietiekošiem stimulējošās iedarbības apliecināšanai un var būt nepieciešams iesniegt Komisijai papildu pierādījumus.

Vērtējot atbalsta shēmu, tiek uzskatīts, ka atbilst stimulējošās iedarbības nosacījumi, ja dalībvalsts pati ir apņēmusies piešķirt individuālu atbalstu saskaņā ar apstiprināto atbalsta shēmu tikai pēc tam, kad tā ir pārliecinājusies par stimulējošās iedarbības esību, un iesniegt gada ziņojumus par apstiprinātās atbalsta shēmas īstenošanu. Gada ziņojumos dalībvalstij ir jāparāda, kā tā ir novērtējusi atbalsta stimulējošo iedarbību pirms atbalsta piešķiršanas, lietojot šeit iepriekš norādītos kvalitatīvos un kvantitatīvos rādītājus.

7. TĀDA ATBALSTA SADERĪBA, KAM VEIC SĪKU NOVĒRTĒJUMU

Komisija uzskata, ka P&A&I darbības līmeņa pieaugums Kopienā atbilst Kopienas kopējām interesēm, jo ir sagaidāms, ka tas dos ievērojamu ieguldījumu izaugsmei, labklājībai un ilgtspējīgā attīstībā. Šajā kontekstā Komisija uzskata, ka valsts atbalstam ir pozitīva loma, ja tas ir mērķtiecīgs un rada pienācīgu stimulu uzņēmumiem palielināt P&A&I. Tomēr valsts atbalsta rezultātā var rasties arī ievērojami konkurences izkropļojumi, un tie ir jāņem vērā.

7.1. Pasākumi, kuriem veic sīku novērtējumu

Sakarā ar lielāku risku, ka varētu rasties konkurences izkropļojumi, Komisija veiks sīkāku novērtējumu šādiem pasākumiem.

Pasākumiem, ko aptver GAR:

- visiem gadījumiem, par kuriem Komisijai paziņots, ievērojot **pienākumu paziņot par atbalstu individuāli**, kā to paredz GAR.

Pasākumiem, ko aptver šīs nostādnes:

Ja atbalsta summa pārsniedz:

- **projekta atbalstam** ⁽⁴²⁾ un **tehniskās īstenošanas iespēju izpētei**:
 - ja projekts galvenokārt sastāv no fundamentāliem pētījumiem ⁽⁴³⁾, EUR 20 miljonus vienam projektam/tehniskās īstenošanas iespēju izpētei vienam uzņēmumam;
 - ja projekts galvenokārt sastāv no rūpnieciskiem pētījumiem ⁽⁴⁴⁾, EUR 10 miljonus vienam projektam/tehniskās īstenošanas iespēju izpētei vienam uzņēmumam;
 - visiem pārējiem projektiem, EUR 7,5 miljonus vienam projektam/tehniskās īstenošanas iespēju izpētei vienam uzņēmumam.
- **procesa vai organizatoriskajai inovācijai** pakalpojumus, EUR 5 miljonus projektam vienam uzņēmumam;
- **inovācijas kopām** (vienai kopai), EUR 5 miljonus.

Šā sīkā novērtējuma uzdevums ir nodrošināt, lai lielas atbalsta summas P&A&I neradītu konkurences izkropļojumus tiktāl, ka tās būtu pretrunā vispārējām interesēm, bet gan lai tās faktiski sniegtu ieguldījumu vispārējās interesēs. Tas notiek tad, ja priekšrocības, ko sniedz valsts atbalsts papildu P&A&I ziņā, līdzsvaro konkurenci un tirdzniecībai nodarīto kaitējumu.

Sīks novērtējums ir proporcionāls novērtējums, kas ir atkarīgs no izkropļojumu potenciāla, kāds piemīt attiecīgajam gadījumam. Līdz ar to tas fakts vien, ka tiks veikts sīks novērtējums, vēl nenozīmē nosacījumu, ka būtu jāuzsāk oficiālā izmeklēšanas procedūra, lai gan tas var tikt darīts noteiktu pasākumu gadījumā.

Ja dalībvalstis nodrošina pilnīgu sadarbību un savlaicīgi sniedz adekvātas ziņas, Komisija pieliks visas pūles, lai izmeklēšanu veiktu savlaicīgi.

7.2. Detalizētā novērtējuma metodika – P&A&I kritēriji noteiktu individuālu gadījumu ekonomiskajam novērtējumam

Šeit tālāk Komisija sniedz norādījumus par to, kāda veida informāciju tā var pieprasīt un kādu metodiku tā pielietos

⁽⁴²⁾ EUREKA projektiem šī augšējā robeža ir noteikta divkārsā apjomā.

⁽⁴³⁾ Tiek uzskatīts, ka projektā "pārsvārā" ir fundamentālie pētījumi, ja vairāk nekā puse projekta attaisnoto izmaksu rodas no darbībām, kas ietilpst fundamentālo pētījumu kategorijā.

⁽⁴⁴⁾ Tiek uzskatīts, ka projektā "pārsvārā" ir rūpnieciskie pētījumi, ja vairāk nekā puse projekta attaisnoto izmaksu rodas no darbībām, kas ietilpst rūpniecisko pētījumu vai fundamentālo pētījumu kategorijā.

pasākumiem, kam veic sīku novērtējumu. Šie norādījumu mērķis ir panākt Komisijas lēmumu un to motivācijas pārredzamību un paredzamību, lai radītu prognozējamību un juridisko noteiktību.

Sīku novērtējumu veiks, balstoties uz šādiem pozitīviem un negatīviem elementiem, ko piemēros papildus tiem kritērijiem, kas noteikti 5. nodaļā. Dažos gadījumos šo elementu piemērospēja un tiem piedēvētā nozīme var būt atkarīga no pasākuma veida vai mērķa. Komisijas novērtējuma pakāpe ir proporcionāla riskam attiecībā uz konkurences izkropļojumiem. Tas nozīmē to, ka analīzes apjoms būs atkarīgs no lietas rakstura. Tādēļ varbūtība, ka valsts atbalsts tādām darbībām, kas atrodas tālu no tirgus, varētu prasīt ļoti precīzu izskatīšanu, ir mazāka.

Dalībvalstis tiek aicinātas iesniegt visus tos elementus, ko tās uzskata par derīgiem lietas novērtēšanā. Dalībvalstis jo īpaši tiek aicinātas norādīt agrāko valsts atbalsta shēmu vai pasākumu novērtējumu, ietekmes novērtējumus, ko veikusi piešķirēja iestāde, riska novērtējumus, finanšu pārskatus, iekšējos uzņēmējdarbības plānus, ko jebkurš uzņēmums atzītu par svarīgiem projektiem, ekspertu atzinumus un citus pētījumus, kas attiecas uz P&A&I.

7.3. Atbalsta pozitīvā ietekme

Tas, ka atbalsts rosina uzņēmumus veikt Kopienā P&A&I, ko tie citādi nebūtu veikuši, ir galvenais pozitīvais faktors, kas jāņem vērā, vērtējot atbalsta saderību.

Šajā kontekstā Komisija veltīs ievērojamu uzmanību šādiem elementiem:

- uzņēmuma veiktā P&A&I tīrais pieaugums;
- pasākuma devums attiecīgās nozares globālā uzlabošanā P&A&I līmeņa ziņā;
- pasākuma devums Komisijas situācijas uzlabošanā attiecībā uz P&A&I starptautiskajā kontekstā.

7.3.1. Tirgus nepilnību pastāvēšana

Kā norādīts 1. nodaļā, P&A&I palielināšanai ekonomikā valsts atbalsts var būt nepieciešams tikai tiktāl, cik tirgus pats nespēj sniegt optimālu rezultātu. Ir konstatēts, ka dažas tirgus nepilnības kavē P&A&I kopējo līmeni Kopienā. Tomēr ar šīm tirgus nepilnībām visi uzņēmumi un visas nozares nesaskaras vienādā mērā. Līdz ar to attiecībā uz pasākumiem, kam jāveic sīks novērtējums, dalībvalstīm ir jāsniedz adekvātas ziņas par to, vai

atbalsts attiecas uz kādām vispārējām tirgus nepilnībām attiecībā uz P&A&I Kopienā, vai uz kādām specifiskām tirgus nepilnībām.

Atkarībā no tā, kādām specifiskām tirgus nepilnībām pievēršas, Komisija ņems vērā šādus elementus:

- **Zināšanu pārnese:** paredzētais informācijas izplatīšanas līmenis, radīto zināšanu specifika; intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības pieejamība.
- **Nepilnīga vai nevienlīdzīga informācija:** riska pakāpe un pētījumu sarežģītība; ārēja finansējuma nepieciešamība; atbalsta saņēmēja raksturojums, kam piešķirams ārējais finansējums.
- **Koordinācijas nepilnības:** uzņēmumu skaits, kuri sadarbojas; sadarbības intensitāte; sadarbības partneru interešu atšķirības; problēmas līgumu sagatavošanā; trešo personu problēmas sadarbības koordinēšanā.

Tāda valsts atbalsta gadījumā, kas vērsts uz P&A&I projektiem vai darbībām atbalstāmos apgabalos, Komisija ņems vērā: i) grūtības, ko rada nošķirtība un citas reģionālās īpatnības, ii) specifiskus vietējos ekonomikas datus, sociālos un/vai vēsturiskos cēloņus, kādēļ P&A&I līmenis ir zems salīdzinājumā ar attiecīgiem vidējiem rādītājiem un/vai attiecīgi situāciju valsts vai Kopienas līmenī, un iii) visas citas attiecīgās norādes, kas liecina par paaugstinātu tirgus nepilnību līmeni.

7.3.2. Piemērots instruments

Valsts atbalstu P&A&I var atļaut atbilstoši EK Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktam, ja ir jāsasniedz kopējas ieinteresētības mērķis, kā izņēmumu no vispārējā valsts atbalsta aizlieguma. Svarīgs līdzsvara testa elements ir tas, vai valsts atbalstu P&A&I var uzskatīt – un ciktāl to var uzskatīt – par piemērotu instrumentu P&A&I darbību palielināšanai, ja citi instrumenti, kas rada mazākus izkropļojumus, var sasniegt tādas pašus rezultātus.

Komisija, veicot saderības analīzi, īpaši ņems vērā ierosinātā pasākuma ietekmes novērtējumus, ja dalībvalsts tādu ir veikusī. Pasākumi, attiecībā uz kuriem dalībvalsts ir apsvērusī citas politikas izvēles iespējas un attiecībā uz kuriem tika konstatētas priekšrocības selektīva instrumenta, piemēram, valsts atbalsta izmantošanā, un tās ir iesniegtas Komisijai, ir uzskatāmi par pienācīgu instrumentu.

7.3.3. Atbalsta stimulējošā ietekme un tā nepieciešamība

Analizējot valsts atbalstu P&A&I, svarīgākais nosacījums ir atbalsta pasākuma stimulējošās ietekmes analīze. Stimulējošās

ietekmes konstatēšana **interpretējama** kā vērtējums, vai plānotais pasākums rosinās uzņēmumus veikt P&A&I, ko tie citādi nebūtu veikuši.

6. nodaļā ir sniegti vairāki rādītāji, ko dalībvalstis var izmantot, lai demonstrētu stimulējošo iedarbību. Tomēr tad, ja pasākumam veic sīku novērtējumu, Komisija pieprasīs veikt ievērojami precīzāku atbalsta stimulējošās ietekmes analīzi, lai novērstu nevajadzīgus konkurences izkropļojumus.

Veicot analīzi, Komisija papildus tiem rādītājiem, kas minēti 6. nodaļā, ņem vērā arī šādus elementus.

- **Plānoto izmaiņu noteikšana:** paziņotajā lietā labi jāapraksta paredzētās izmaiņas (aizsākts jauns projekts, palielināts projekta apjoms, joma vai ātrums) darbībā, kuras iecerēts sasniegt ar valsts atbalstu.
- **Hipotētiskā analīze:** izmaiņas darbībā jānosaka hipotētiskā analīzē, salīdzinot paredzētās darbības līmeni ar atbalstu un bez tā. Šo divu scenāriju starpība ir uzskatāma par atbalsta pasākuma ietekmi, un tā atspoguļo stimulējošo ietekmi.

- **Rentabilitātes pakāpe:** ja pats projekts privātam uzņēmumam nebūtu rentabls, bet tas dotu nozīmīgu labumu sabiedrībai, visdrīzāk atbalstam piemīt stimulējoša ietekme. Projekta kopējās rentabilitātes (vai tās trūkuma) novērtēšanai var izmantot tādu vērtēšanas metodiku, kas konkrētajā nozarē pieder pie standarta prakses ⁽⁴⁵⁾.

- **Ieguldījumu summa un naudas plūsmas laikā:** lieli uzsākšanas ieguldījumi, zems apgūstamo naudas plūsmu līmenis un ievērojama to naudas plūsmu sadalīšana, kas radīsies tālākā nākotnē, tiks uzskatīti par pozitīviem elementiem stimulējošās ietekmes novērtējumā.

- **Ar pētniecības projektu saistīta riska pakāpe:** balstoties, piemēram, uz tehniskās īstenošanas iespēju izpēti, riska novērtējumiem un ekspertu atzinumiem, riska novērtējumā jo īpaši ņems vērā ieguldījuma neatgriezeniskumu, komerciālās neizdošanās varbūtību, risku, ka projekts varētu izrādīties mazāk produktīvs, nekā tika gaidīts, risku, ka darbs ar projektu varētu kaitēt citām darbībām, un risku, ka projekta izmaksas kaitētu uzņēmuma saimnieciskajai dzīvotspējai. Tāda valsts atbalsta gadījumā, kas vērsts uz P&A&I projektiem vai darbībām atbalstāmos apgabalos, Komisija ņems vērā grūtības, ko rada nošķirtība un citas reģionālās īpatnības, kuras negatīvi ietekmē riska līmeni pētniecības projektā.

⁽⁴⁵⁾ Šeit var ietilpt metodes, ar kādām nosaka projekta tīro pašreizējo vērtību (tas ir, diskontētās sagaidāmās naudas plūsmas summa, ko iegūst no ieguldījuma, atskaitot ieguldījuma izmaksas), iekšējo ienesīguma normu (IRR) vai kapitāla ienesīgumu (ROCE). Par liecībām varētu kalpot finanšu pārskati un iekšējie uzņēmējdarbības plāni, kas satur ziņas par pieprasījuma prognozēm, izmaksu prognozes, finanšu prognozes (piemēram, NPV, IRR, ROCE), dokumenti, kas iesniegti ieguldījumu komitejai un kuros ir izstrādāti dažādi ieguldījumu scenāriji, vai dokumenti, kas iesniegti finanšu tirgiem.

— **Pastāvīga novērtēšana:** pasākumus, kam paredzēti (neliela mēroga) eksperimentālie projekti vai kuros mērķtiecīgi definēti atskaites punkti, kā rezultātā projektu neizdošanās gadījumā pārtrauc, un kuros paredzēta publiski pieejama uzraudzība pēc fakta, uzskata par pozitīvākiem attiecībā uz stimulējošās ietekmes novērtējumu.

2) P&A&I atbalsts var radīt vai saglabāt ietekmi tirgū;

3) P&A&I atbalsts var saglabāt tādu tirgus struktūru, kas nav efektīva.

7.3.4. Atbalsta proporcionalitāte

Neatkarīgi no 5. nodaļā minētajiem kritērijiem attiecīgajai dalībvalstij ir jāsniedz šādas papildu ziņas:

— **Atklāta pretendentu atlase:** ja kādā dalībvalstī ir vairāki (potenciālie) pretendenti, kas vēlas uzsākt P&A&I projektu, proporcionalitātes prasība drīzāk varētu būt ievērota tad, ja projekts ir piešķirts, balstoties uz pārskatāmiem, objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem.

— **Atbalsts līdz minimumam:** dalībvalstīm ir jāpaskaidro, kā tika aprēķināta noteiktā summa, lai nodrošinātu, ka tā aprobežojas ar nepieciešamo minimumu.

Valsts atbalsts var arī negatīvi ietekmēt tirdzniecību kopējā tirgū. Jo īpaši tad, ja P&A&I atbalsta rezultātā rodas konkurentu izspiešana no jomas, atbalsta pasākumi var būtiski izraisīt tirdzniecības plūsmu un saimnieciskās darbības izvietojuma nobīdi.

7.4.1. Dinamisku stimulu izkropļošana

Galvenās bažas attiecībā uz P&A&I atbalstu uzņēmumiem saistāmas ar dinamisku stimulu izkropļojumiem attiecībā uz ieguldījumu veikšanu. Kad kāds uzņēmums saņem atbalstu, tas kopumā palielina šim uzņēmumam sekmīga P&A&I varbūtību, kā rezultātā pieaug turpmākā klātbūtne produktu tirgū(-os). Šis palielinātās klātbūtnes rezultātā var izveidoties situācija, ka konkurenti samazina savu sākotnējo ieguldījumu plānu apjomu (izspiešana no jomas).

Veicot analīzi, Komisija vēltīs uzmanību šādiem elementiem:

— **Atbalsta apjoms:** tādi atbalsta pasākumi, kuros iesaistītas ievērojamas atbalsta summas, vairāk var izraisīt ievērojamu izspiešanu no jomas. Atbalsta summas nozīmīgumu mēra, ņemot vērā kopējos privātos P&A izdevumus attiecīgajā nozarē un summu, ko iztērē galvenie tirgus dalībnieki.

— **Saistība ar tirgu/atbalsta kategorija:** jo vairāk kāds atbalsta pasākums ir vērst uz tādu P&A&I darbību, kas ir tuva tirgum, jo drīzāk tas varētu izraisīt ievērojamu izspiešanu no jomas.

— **Atklāta pretendentu atlase:** Komisijas vērtējums būs pozitīvāks, ja atbalstu piešķir pēc objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem.

— **Izstāšanās barjeras:** konkurenti varētu drīzāk saglabāt (vai pat palielināt) savus ieguldījumu plānus tad, ja inovācijas procesam piemīt augstas izstāšanās barjeras. Tas var būt tad, ja daudzi konkurentu agrākie ieguldījumi tiek ieslēgti kādā noteiktā P&A&I trajektorijā.

— **Stimuls konkurēt turpmākajā tirgū:** atbalsts P&A&I var izraisīt tādu situāciju, kurā atbalsta saņēmēja konkurenti atsakās konkurēt turpmākajā tirgū, jo atbalsta sniegtās priekšrocības (tehnoloģiskā progresa līmeņa ziņā vai laika ziņā) samazina viņu iespēju, ienākot šajā turpmākajā tirgū, gūt peļņu.

7.4. Analīze attiecībā uz konkurenci un tirdzniecības izkropļojumiem

Valsts atbalsts P&A&I var ietekmēt konkurenci divos līmeņos: i) konkurence inovācijas procesā, t.i., konkurence P&A&I, kas notiek "augšpus" ražojumu tirgiem, un ii) konkurence ražojumu tirgū, kur izmanto P&A&I darbības rezultātus.

Novērtējot atbalsta pasākumu negatīvās ietekmes, Komisija savā analizē vērsīs uzmanību uz konkurenci izkropļojumiem no P&A&I atbalsta paredzamās ietekmes, kāda tam ir uz konkurenci uzņēmumu starpā attiecīgajā ražojumu tirgū. Komisija piešķirs lielāku īpatsvaru konkurenci un tirdzniecības riskam, kas rodas pārredzamā nākotnē un ar lielu varbūtību.

Ietekme uz konkurenci inovācijas procesā uz to attieksies, ciktāl tai piemīt prognozējama ietekme uz turpmākās ražojumu tirgus konkurenci rezultātiem. Dažos gadījumos P&A&I rezultāti, piemēram, intelektuālā īpašuma tiesību veidā, paši tiek tirgoti tā sauktajos tehnoloģiju tirgos, piemēram, licencējot patentus. Šādos gadījumos Komisija var arī apsvērt atbalsta iedarbību uz konkurenci tehnoloģiju tirgos.

P&A&I ietekme uz ražojumu tirgu ir plašā mērā dinamiska, un tādēļ analīze būs vēsta uz nākotni. Bieži vienu un to pašu inovatīvo darbību var saistīt ar vairākiem ražojumu tirgiem nākotnē. Tādā gadījumā valsts atbalsta ietekme būtu apskatāma kā attiecīgo tirgu komplekts.

P&A&I atbalsts var traucēt konkurenci ražojumu tirgos trīs dažādos veidos:

1) P&A&I atbalsts var traucēt tirgus dalībnieku aktīvos plānus veikt ieguldījumus (izspiešana no jomas);

- **Produktu diferencēšana un konkurences intensitāte:** konkurenti var tikt mazāk skarti tad, ja produktu inovācijas attiecas uz diferencētu produktu izstrādāšanu (ko, piemēram, saista ar atšķirīgiem zīmoliem, standartiem, tehnoloģijām, patērētāju grupām). Tas pats attiecas uz situāciju, kad tirgū ir daudz faktisku konkurentu.

7.4.2. Ietekmes izveidošana tirgū

P&A&I atbalstam var būt izkropļojoša ietekme attiecībā uz to, ka pieaug vai saglabājas ietekmes līmenis produktu tirgū. Ietekme tirgū ir spēja ievērojamā laika posmā ietekmēt tirgus cenas, produkciju, preču un pakalpojumu sortimentu vai kvalitāti vai citus tirgus konkurences rādītājus, kas nenāk par labu patērētājiem. Komisija novērtēs tirgus ietekmi pirms atbalsta piešķiršanas un tirgus ietekmes izmaiņas, kas sagaidāmas atbalsta rezultātā.

Komisijas galvenās bažas saistītas ar tiem P&A&I pasākumiem, kas ļauj atbalsta saņēmējam jau esošo ietekmi uz tirgu nostiprināt vai pārnest uz turpmākajiem produktu tirgiem. Tādēļ Komisija nevarētu paust bažas par konkurenci saistībā ar tādu ietekmi tirgos, kur katra atbalsta saņēmēja tirgus daļa ir mazāka par 25 %, un tādos tirgos, kur tirgus koncentrācija, kā rāda indekss *Herfindahl-Hirschman Index (HHI)*, nesasniedz 2 000.

Veicot analīzi, Komisija veltīs uzmanību šādiem elementiem:

- **Atbalsta saņēmēja ietekme tirgū un tirgus struktūra:** ja saņēmējs kādā produktu tirgū jau ieņem dominējošo stāvokli, atbalsta pasākums varētu šo dominēšanu pastiprināt, turpinot vājināt tos konkurences ierobežojumus, kurus konkurenti var piemērot saņēmējam uzņēmumam. Līdzīgā veidā valsts atbalsta pasākumam varētu būt nozīmīga ietekme oligopolos tirgos, kur darbojas tikai daži tirgus dalībnieki.
- **Iestāšanās barjeras:** P&A&I jomā var būt ievērojamas iestāšanās barjeras attiecībā uz jaunienācējiem. Pie šīm barjerām pieder juridiskie iestāšanās šķēršļi (jo īpaši intelektuālā īpašuma tiesības), apjomradītā un noteiktai jomai specifiskā ekonomija, šķēršļi sistēmu un infrastruktūru piekļuvei un citas stratēģiskās barjeras attiecībā uz ienākšanu vai paplašināšanos.
- **Pirkjspēja:** uzņēmuma ietekmi tirgū var ierobežot arī pircēju tirgus situācija. Spēcīgu pircēju klātbūtne var palīdzēt pretdarboties spēcīgas pozīcijas rašanai tirgū, pircējiem cenšoties saglabāt tirgū pietiekošu konkurenci.

- **Atlases procedūra:** Komisijas bažas var izraisīt tādi atbalsta pasākumi, kas ļauj uzņēmumiem, kuri ieņem spēcīgu tirgus pozīciju, ietekmēt atlases procedūru, piemēram, ar to, ka tiem ir tiesības ieteikt uzņēmumus atlases procedūrā vai tie nepamatoti ietekmē pētījumu virzienu tādā veidā, kas nostāda neizdevīgā situācijā alternatīvu virzienu.

7.4.3. Neefektīvu tirgus struktūru saglabāšana

Ja P&A&I atbalsts nav izveidots pietiekoši mērķtiecīgi, tas var atbalstīt neefektīvus uzņēmumus, un tā rezultātā var izveidoties tādas tirgus struktūras, kurās daudzu tirgus dalībnieku darbības efektivitātes līmenis ir ļoti zems. Veicot analīzi, Komisija ņems vērā to, vai atbalstu piešķir tādos tirgos, kas ir piesātināti, ražošanas nozarēs, kur vērojams samazinājums, vai jutīgās nozarēs. Mazāku pamatu bažām rada situācijas, kurās P&A&I valsts atbalsts ir vērst uz nozares pieauguma dinamikas maiņu, jo īpaši – ieviešot jaunas tehnoloģijas.

7.5. Līdzsvarošana un lēmums

Ņemot vērā šos pozitīvos un negatīvos faktorus, Komisija izsver pasākuma ietekmi un nosaka, vai tā izraisītie izkropļojumi nelabvēlīgi neietekmē tirdzniecības nosacījumus tādā mērā, ka tas ir pretrunā ar kopējām interesēm. Katrā konkrētajā gadījumā analīze balstās uz valsts atbalsta paredzamās pozitīvās un negatīvās ietekmes novērtējumu. Šim nolūkam Komisija nevis mehāniski pielietos 7.3. un 7.4. iedaļā izklāstītos kritērijus, bet gan veiks kopēju novērtējumu, balstoties uz proporcionalitātes principu.

Par atbalsta pasākumu, par kuru ir paziņots, Komisija var necelt iebildumus, neuzsākot oficiālo izmeklēšanas procedūru, vai saskaņā ar oficiālo izmeklēšanas procedūru, kas noteikta Regulas (EK) Nr. 659/1999 6. pantā, nolemt izbeigt procedūru ar lēmumu, ko pieņem saskaņā ar minētās regulas 7. pantu. Ja tā pieņem nosacītu lēmumu Regulas (EK) Nr. 659/1999 7. panta 4. punkta nozīmē, tā var izlemt pievienot šādus nosacījumus, kam jāsamazina rezultātā radušies izkropļojumi vai ietekme uz tirdzniecību un jābūt proporcionāliem:

- zemākas atbalsta intensitātes, nekā 5. nodaļā atļautās maksimālās intensitātes, ieskaitot slūžu mehānismu un atšķirīgus nosacījumus atlīdzināmo avansu atmaksāšanai;
- rezultātu izplatīšana, sadarbība un citas apņemšanās attiecībā uz savu rīcību;
- uzskaites nodalīšana, lai novērstu šķērssubsidēšanu no viena tirgus citā tirgū, kad saņēmējs darbojas vairākos tirgos;
- pārējo potenciālo saņēmēju nediskriminēšana (izvēles samazināšana).

8. KUMULĀCIJA

Attiecībā uz kumulāciju atbalsta augšējo robežu, kas noteikta šajās nostādnēs, piemēro neatkarīgi no tā, vai atbalstāmo projektu pilnībā finansē no valsts līdzekļiem, vai daļēji to finansē Kopiena, izņemot finansēšanai no Kopienas līdzekļiem saskaņā ar PTA pamatprogrammām paredzēto nosacījumu, kurus

pieņēma attiecīgi saskaņā ar EK Līguma XVIII sadaļu vai *Euratom* Līguma II sadaļu, īpašo un ierobežoto kontekstu.

Ja P&A&I atbalsta attaisnotie izdevumi pilnīgi vai daļēji ir attaisnoti arī attiecībā uz cita veida atbalstu, to kopējai daļai piemēro labvēlīgāko maksimālo robežu saskaņā ar piemērojamiem noteikumiem. Šie ierobežojumi neattiecas uz atbalstu, ko piešķir saskaņā ar Kopienas nostādņēm par valsts atbalstu, lai veicinātu riska kapitāla ieguldījumus MVU ⁽⁴⁶⁾.

P&A&I atbalstu attiecībā uz tiem pašiem attaisnotajiem izdevumiem nedrīkst apvienot ar *de minimis* atbalstu, cenšoties apiet šajās pamatnostādņēs noteikto maksimālo atbalsta intensitāti.

9. ĪPAŠI NOTEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ LAUKSAIMNIECĪBU UN ZIVSAIMNIECĪBU

Tāda P&A atbalsta gadījumā, kas attiecas uz EK Līguma I pielikumā uzskaitītajiem produktiem, un atkāpjoties no atbalsta intensitātes ierobežojumiem vai papildinājumiem, kas paredzēti citur šajās nostādņēs, Komisija turpinās atļaut atbalsta intensitāti līdz 100 %, ja ikvienā gadījumā ir izpildīti šie četri nosacījumi:

- tajā ir kopumā ieinteresēta konkrētā nozare vai attiecīgā apakšnozare;
- pirms pētījumu uzsākšanas internetā tiek publicēta informācija par to, ka tiks veikti pētījumi, un darīts zināms to mērķis. Jābūt norādītam aptuvenam datumam, kad ir sagaidāmi rezultāti, to publicēšanas vietai internetā, kā arī piebildei, ka rezultāti būs pieejami bez maksas;
- pētījumu rezultātus dara pieejamus internetā vismaz 5 gadus. Šis ziņas internetā publisko ne vēlāk kā tad, kad tās var tikt sniegtas jebkuras konkrētas organizācijas biedriem;
- atbalstu piešķir tieši pētniecības iestādei vai organizācijai, un tajā nedrīkst iesaistīt tiešo atbalstu, kas ir ar pētniecību nesaistīts uzņēmumam, kurš ražo, apstrādā vai laiž tirgū lauksaimniecības produktus, kā arī nedrīkst nodrošināt cenu atbalstu šādu produktu ražotājiem.

Komisija atļauj valsts atbalstu sadarbībai saskaņā ar Padomes 2005. gada 20. septembra Regulas (EK) Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) ⁽⁴⁷⁾ 29. pantu, ja šāda sadarbība ir apstiprināta Kopienas līdzfinansēšanai saskaņā ar minēto pantu un/vai valsts atbalstu piešķir kā papildu finansējumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1698/2005 89. pantu ar tiem pašiem nosacījumiem un tādā pašā intensitātē kā līdzfinansējumam.

Gadījumus, kad P&A atbalsts EK Līguma I pielikumā norādītajiem produktiem neatbilst šīs nodaļas nosacījumiem, pārbauda saskaņā ar šo nostādņu parastajiem noteikumiem.

10. NOBEIGUMA NOTEIKUMI

10.1. Ziņošana un uzraudzība

10.1.1. Gada ziņojumi

Atbilstoši Regulas (EK) Nr. 659/1999 un Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulas (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK Līguma 93. panta piemērošanai ⁽⁴⁸⁾ prasībām, dalībvalstīm ir jāiesniedz Komisijai gada ziņojumi.

Papildus prasībām, ko paredz minētie noteikumi, gada ziņojumos par P&A&I atbalsta pasākumiem par katru pasākumu, ieskaitot atbalsta piešķiršanu atbilstoši apstiprinātai shēmai, jānorāda šādas ziņas:

- saņēmēja vārds;
- atbalsta summa vienam saņēmējam;
- atbalsta intensitāte;
- darbības nozares, kurās veic atbalstāmos projektus.

Fiskāla atbalsta gadījumā dalībvalstij ir tikai jāiesniedz to saņēmēju saraksts, kuru saņemtais ikgadējais nodokļu atvieglojums pārsniedz EUR 200 000.

Kopu gadījuma ziņojumā arī jāsniedz īss apraksts par kopas darbību un tās efektivitāti P&A&I darbības piesaistīšanā. Komisija var pieprasīt papildu ziņas attiecībā uz piešķirto atbalstu, lai pārbaudītu, vai ir ievērots Komisijas lēmums, ar kuru apstiprināts atbalsta pasākums.

Gada ziņojumus publicēs Komisijas interneta vietnē.

Attiecībā uz tādu atbalstu, kas saskaņā ar apstiprinātu shēmu piešķirts lielajiem uzņēmumiem, dalībvalstīm gada ziņojumā ir arī jāpaskaidro, kā ir ticis ievērots stimulējošās ietekmes princips atbalstam, ko piešķir šiem uzņēmumiem, jo īpaši izmantojot šeit iepriekš 6. nodaļā minētos rādītājus un kritērijus.

⁽⁴⁶⁾ OV C 194, 18.8.2006., 2. lpp.

⁽⁴⁷⁾ OV L 277, 21.10.2005., 1. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1463/2006 (OV L 277, 9.10.2006., 1. lpp.).

⁽⁴⁸⁾ OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1627/2006 (OV L 302, 1.11.2006., 10. lpp.).

10.1.2. **Pieklūve shēmu pilnam tekstam**

Komisija uzskata, ka ir nepieciešami turpmāki pasākumi, lai uzlabotu valsts atbalsta pārskatāmību Kopienā. Jo īpaši šķiet nepieciešams nodrošināt, lai dalībvalstīm, uzņēmumiem, ieinteresētajām personām un pašai Komisijai būtu viegli piekļūt visu piemērojamo P&A&I atbalsta shēmu pilnam tekstam.

To var viegli sasniegt, izveidojot interneta vietnes ar saiknēm. Šim nolūkam Komisija, izskatot P&A&I atbalsta shēmas, sistemātiski pieprasīs, lai attiecīgās dalībvalstis publicētu visu galīgo atbalsta shēmu pilnu tekstu internetā un paziņotu Komisijai publikācijas adresi internetā. Shēma jāpieņem tikai pēc informācijas publicēšanas internetā.

10.1.3. **Informācijas lapas**

Turklāt vienmēr, kad atbalstu P&A&I piešķir, balstoties uz tādām atbalsta shēmām, uz kurām neattiecas individuālās paziņošanas pienākums, un tas pārsniedz EUR 3 miljonus, dalībvalstīm 20 darba dienu laikā, skaitot no dienas, kad kompetentā iestāde piešķir atbalstu, jāsniedz Komisijai prasītā informācija standarta veidlapā, kas sniegta šo nostādņu pielikumā. Komisija pieejamās informācijas kopsavilkumu darīs zināmu sabiedrībai, to ievietojot savā tīmekļa vietnē (http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html).

Dalībvalstīm ir jānodrošina detalizēta uzskaitē par atbalsta piešķiršanu visiem P&A&I pasākumiem. Šajos reģistros ir jāiekļauj visa informācija, kas vajadzīga, lai pārliecinātos, ka ir ievērotas attaisnotās izmaksas un maksimāli pieļaujamā atbalsta intensitāte, un tie ir jāuzglabā 10 gadus no dienas, kad atbalsts piešķirts.

Komisija lūgs dalībvalstīm šīs ziņas, lai veiktu šo nostādņu ietekmes novērtējumu trīs gadus pēc to stāšanās spēkā⁽⁴⁹⁾.

10.2. **Atbilstīgi pasākumi**

Ar šo Komisija, balstoties uz EK Līguma 88. panta 1. punktu, ierosina dalībvalstīm šādus atbilstīgus pasākumus attiecībā uz to esošajām pētniecības un attīstības atbalsta shēmām.

Lai dalībvalstis varētu ievērot šo nostādņu noteikumus, tām vajadzības gadījumā ir jāgroza minētās shēmas, lai tās atbilstu šīm nostādņēm, divpadsmit mēnešu laikā pēc to stāšanās spēkā, ar šādiem izņēmumiem:

- lai ieviestu grozījumus attiecībā uz noteikumiem, ko aptver šo nostādņu 3.1.1. punkts, dalībvalstīm tiek atvēlēts laiks divdesmit četri mēneši;

- jaunais robežlielums lieliem individuāliem projektiem tiks piemērots no šo nostādņu stāšanās spēkā;
- pienākumu sniegt sīkāk izstrādātus gada ziņojumus atbilstoši 10.1.1. punktam un pienākumu iesniegt informācijas lapas atbilstoši 10.1.3. punktam piemēros esošajām atbalsta shēmām sešus mēnešus pēc šo nostādņu stāšanās spēkā.

Dalībvalstis tiek aicinātas skaidri paust savu piekrišanu bez atrunām šiem ierosinātajiem atbilstīgajiem pasākumiem divu mēnešu laikā pēc šo nostādņu publicēšanas datuma. Ja atbilde netiks saņemta, Komisija uzskatīs, ka attiecīgā dalībvalsts ieteiktajiem pasākumiem nepiekrīt.

10.3. **Stāšanās spēkā, spēkā esamība un pārskatīšana**

Šīs nostādnes stājas spēkā 2007. gada 1. janvārī vai, ja tās līdz minētajam datumam nav publicētas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, tad otrā mēneša pirmajā dienā pēc to publicēšanas *Vēstnesī*, un ar tām aizstāj Kopienas nostādnes par valsts atbalstu pētniecībai un attīstībai.

Šīs nostādnes piemēro līdz 2013. gada 31. decembrim. Komisija pēc apspriešanās ar dalībvalstīm tās var grozīt pirms minētā datuma, balstoties uz svarīgiem konkurences politikas vai pētniecības politikas apsvērumiem, vai arī lai ņemtu vērā pārējās Kopienas politikas vai starptautiskās saistības. Komisija ir paredzējusi pārskatīt nostādnes 3 gadus pēc to stāšanās spēkā.

Komisija šīs nostādnes piemēros visiem tiem paziņotajiem atbalsta projektiem, par kuriem tai ir jāpieņem lēmums pēc nostādņu publicēšanas *Oficiālajā Vēstnesī*, pat ja par projektiem tika paziņots pirms to publicēšanas. Šeit ietilpst individuāls atbalsts, ko piešķir saskaņā ar apstiprinātām atbalsta shēmām un par ko paziņots Komisijai, ievērojot pienākumu individuāli paziņot par šādu atbalstu.

Saskaņā ar Komisijas paziņojumu par noteikumu noteikšanu, kas piemērojami nelikumīga valsts atbalsta novērtēšanai⁽⁵⁰⁾, Komisija tāda atbalsta gadījumā, par kuru nav paziņots, piemēros:

- šīs nostādnes, ja atbalsts piešķirts pēc to stāšanās spēkā;
- spēkā esošās nostādnes, kad atbalsts piešķirts visos pārējos gadījumos.

⁽⁴⁹⁾ Šajā procesā dalībvalstis varētu vēlēties atbalstīt Komisiju, sniedzot pašas savu novērtējumu pēc fakta attiecībā uz shēmām un individuālajiem pasākumiem.

⁽⁵⁰⁾ OV C 119, 22.5.2002., 22. lpp.

PIELIKUMS

Veidlapa informācijas kopsavilkuma sniegšanai par atbalstu atbilstoši ziņošanas pienākumam pagarinātā termiņā (10.1. iedaļa)

- 1) Atbalsts par labu (uzņēmuma/uzņēmumu, kas saņem atbalstu, nosaukums, vai tas ir MVU):
 -
 - 2) Atbalsta shēmas atsauce (Komisijas atsauce uz esošu(-ām) shēmu(-ām), saskaņā ar kuru(-ām) tiek piešķirts atbalsts):
 - 3) Valsts iestāde(-es), kas sniedz palīdzību (piešķirējas(-ēju) iestādes(-žu) nosaukums un koordinātes):
 -
 - 4) Dalībvalsts, kurā veic atbalstāmo projektu vai pasākumu:
 - 5) Projekta vai pasākuma veids:
 - 6) Īss projekta vai pasākuma apraksts:
 -
 -
 - 7) Attiecīgā gadījumā attaisnotās izmaksas (EUR):
 - 8) Atbalsta (bruto) summas diskontētā vērtība (EUR):
 - 9) Atbalsta intensitāte (% kā bruto dotācijas ekvivalents):
 - 10) Ierosinātā atbalsta maksāšanai piesaistītie nosacījumi (ja tādi ir):
 -
 - 11) Plānotais projekta vai pasākuma sākuma un beigu datums:
 - 12) Atbalsta piešķiršanas datums:
-